

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΑΖ' | ΑΘΗΝΑΙ, ΦΙΛΟΘΕΗΣ 19 — ΤΗΛ. 27.689 | 1 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1960 | ΑΡΙΘ. 19

ΣΤΥΛΟΣ ΚΑΙ ΕΔΡΑΙΩΜΑ

Ἡ θεοσύλληκτος Ἱεραρχία τῆς Ἑλλάδος συνέρχεται εἰς τὴν τακτὴν τῆς συνεδρίας, καθ' ἣν στιγμὴν ἀλλεπάλληλοι κρίσεις συγκλονίζουν τὸν κόσμον. Περιπλοκαὶ καὶ ἀναστατώσεις σημειοῦνται παντοῦ. Μάχαι διεξάγονται. Νέα ἔθνη γεννῶνται εἰς τὴν «μαύρην Ἠπειρον», πὺν σπεύδουσι ν' ἀναμιχθοῦν εἰς τὴν μεγάλην διένεξιν τοῦ κομμουνισμοῦ μετὰ τὴν Δύσιν, ἀποβαίνοντα ἐστὶν νέων περιπλοκῶν. Καὶ ἡ Γενικὴ Συνέλευσις τῶν Ἡνωμένων Ἐθνῶν παρουσιάζει ἀσυνήθη εἰκόνα συγχύσεως, ἀναταραχῆς καὶ ἀνησυχίας.

*

Ποία θὰ εἶναι ἡ διέξοδος τῆς τραγωδίας αὐτῆς, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἐκμηδενίζεται ἡ γαλήνη καὶ ἡ χαρὰ τοῦ ἀνθρώπου· καὶ ὁ μόχθος του μεταποιεῖται εἰς βάρβαρα ὄπλα, ἀσυλλήπτου φονικότητος καὶ καταστροφικότητος;

Ὁ Θεὸς τὸ γνωρίζει. Διότι τὸ δραστικὸν δηλητήριον τοῦ ἀθέου κομμουνισμοῦ δρᾷ ὀλοὴν καὶ τολμηρότερον· μαχόμενον νὰ ἐγκαταστήσῃ ἐπὶ τῆς Γῆς, ἀντὶ τῆς Βασιλείας τοῦ Χριστοῦ, τὴν ἀσεβῆ Βασιλείαν τοῦ Καίσαρος! Καὶ ἡ σύρραξις τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἀναγκαιότητος ἐμφανίζεται, ὡς ἐκ τούτου, ἀνυπέρβλητος. Καὶ τὸ δυστόχημα εἶναι, ὅτι ἐλυτρώθη μὲν ὁ ἄνθρωπος, διὰ τῆς ἐπιστημονικῆς του σκέψεως, ἀπὸ τὴν ὑποδούλωσίν του εἰς τὰς τυφλὰς δυνάμεις τῆς φύσεως· ὑποδουλοῦται ὅμως, ὀλοὴν καὶ περισσότερον, εἰς τὴν μηχανὴν, τὸ πολύπλοκον αὐτὸ καὶ θαυμαστὸν ὄντως δημιούργημα τῶν ἐπιστημονικῶν του πορισμάτων. Καὶ ὁ ὀρθολογισμὸς του ἐντείνεται. Ὁ πολιτισμὸς του ἐκκενοῦται ἀπὸ τὴν πνευματικότητα. Ἡ θεία του εἰκὼν ἀμαυροῦται καὶ ζοφοῦται. Καὶ

τὸ θρησκευτικὸν του συναίσθημα ἀτονεῖ.

*

Ἐντεῦθεν ἡ ἠθικὴ κρίσις. Καὶ ἐντεῦθεν αἱ δοκιμασίαι, αἱ θλίψεις καὶ οἱ πόνοι τῆς ἀνθρωπότητος. Ἀλλὰ τὸ παγκόσμιον πρόβλημα τῆς «εἰρήνης» καὶ τῆς «ἐν ἀνθρώποις» εὐδοκίας, δὲν πρόκειται ποτὲ νὰ εὑρῇ τὴν λύσιν του ἄλλως, εἰμὴ διὰ τοῦ Χριστοῦ καὶ τοῦ Ἐυαγγελίου Του. Τὰ ὀρθολογιστικὰ συστήματα καὶ τὰ εὐδαιμονιστικὰ κηρύγματα εἶναι ἀνίκανα νὰ στηρίξουν τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν χαρὰν τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ ἀπολύτρωσις του εἶναι ἀδύνατον νὰ πραγματοποιηθῇ διὰ τῆς βίας καὶ τοῦ ἐξαναγκασμοῦ. Ἀλλὰ μόνον διὰ τῆς ἐν Χριστῷ ἐλευθερίας καὶ ἀγάπης. Καὶ μόνον διὰ τῆς θείας χάριτος, πὺν ἐνεργεῖ εἰς τὰ ἐνδότερα τῆς ἐλευθερίας του καὶ τῆς συνειδήσεώς του.

*

Ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ οἰκοδομηθῇ διὰ τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ σιδήρου. Διότι εἶναι Βασιλεία τοῦ πνεύματος· καὶ τῆς ἡγιασμένης ἐλευθερίας· καὶ τῆς Χριστιανικῆς ἀγάπης.

Ἀλλοίμονον δὲ καὶ τρισαλλοίμονον, ἐὰν ἡ ἀπόσωπος μᾶζα καὶ τὸ ἀφηρημένον σύνολον κυριαρχήσουν ὡς ὑπεράτη ἀξία, ὅπως ὑποστηρίζει ὁ ὕλιστικὸς καὶ ἄθεος κομμουνισμὸς! Ἀλλοίμονον, ἐὰν παραθεωρηθῇ ἡ ἔννοια τοῦ ἀνθρώπου, ὡς πρωτίστης ἀξίας, καὶ ὁ σεβασμὸς πρὸς πάντα φέροντα τὴν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ, ἀνεξαορτήτως φυλῆς καὶ θρησκευματος! Ἀλλοίμονον, ἂν λησμονῆται, ὅτι τὸ πνεῦμα τῆς Χριστιανικῆς ἐλευθερίας ἐκδηλοῦται καὶ διευθύνεται ἐ ν α ν τ ῖ ο ν π ά σ η ς τ υ ρ α ν ν ῖ α ς, ἀ τ ο μ ῖ κ ῆ ς ἢ ὀ μ α δ ῖ κ ῆ ς! Καὶ ὅτι πίστις εἰς τὸν Γολ-

γοθῶν σημαίνει πίστις πρὸς τὴν ἀλήθειαν, καὶ τὴν δικαιοσύνην καὶ τὴν ἐλευθερίαν.

Δυστυχῶς τοῦτο συνέβη μὲ τὴν ὀφελιμιστικὴν ἀντίληψιν καὶ τὴν ἀπομυζητικὴν πολιτικὴν τῶν ἀποικιοκρατῶν. Καὶ διὰ τοῦτο εἶδομεν, εὐθὺς ὡς παρεχωρήθη ἡ ἐλευθερία εἰς τὸ Κογκρέ, ἀντὶ ἐκδηλώσεως εὐγνωμοσύνης, νὰ ἐπαναστατήσῃ ὁ στρατός του· καὶ νὰ πρωτοστατήσῃ εἰς φρικιαστικὰς ὁμότητες ἐναντίον τῶν ἀνυπεραπίστων ἐλευθερωτῶν του, καὶ τῶν Εὐρωπαϊῶν ἀδιακρίτως!

*

Ἡ Ἑλληνικὴ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία μας ἔζησε καὶ ἔδρασε πάντοτε ἐντὸς τοῦ φωτὸς τῶν ὑψηλῶν αὐτῶν ἀληθειῶν, τὰς ὁποίας ἐστέρησεν ἀνὰ τοὺς αἰῶνας τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ· δρῶσα καὶ ἀκτινοβολοῦσα εἰς ὅλα τὰ ἐπίπεδα τῆς ζωῆς· ἱεραρχοποιοῦσα τὴν κοινωνικὴν συμβίωσιν· καὶ προμαχοῦσα καὶ προκινδυνεύουσα διὰ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ λαοῦ μας. Ὁχι, ὡς αἴτημα ὑπεροπτικόν, ἀνθρώπων δούλων κατὰ τὸ πνεῦμα. Ἀλλ' ὡς δικαίωμα ἱερὸν καὶ ἀπαραβίαστον· ἡ ἔλλειψις τοῦ ὁποίου ἀκρωτηριάζει τὴν ἀτομικότητα καὶ τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ ἀνθρώπου. Καὶ εἰς μυριάδας—πάσαι τε καὶ προσφάτως—ἀνέρχονται τὰ ὀλοκαυτώματά της. Καὶ τὰ ἱερά της θυσιαστήρια καλύπτονται μὲ τὴν πορφύραν καὶ τὴν βύσσον μαρτυρικῶν αἱμάτων· καὶ καταλαμβάνονται ἀπὸ τὴν ὀλόφλογον ἀναλαμπὴν ἀπροσμετρήτων θυσιῶν.

*

Τῆς Ἐκκλησίας μας αὐτῆς ἀνώτατος Διοικητικὸς θεσμὸς εἶναι ἡ θεοσύλλεκτος Ἱεραρχία μας.

Ὁ! ἄς λέγουν ὅ,τι θέλουν, οἱ μεμφίμοιροι καὶ οἱ αἰωνίως ἀνικανοποίητοι. Μόνον καὶ μόνον ἡ ἀναβίωσις τοῦ θεσμοῦ τῆς τακτῆς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας ἀποτελεῖ πασιφανῆ ἀπόδειξιν τῆς ἀνιούσης ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας μας· καὶ ἀποτελεῖ ἐγγύησιν ἀναστηλώσεως τῶν κριτηρίων τῶν ἀξιῶν ἐντὸς τῆς συνειδήσεως τοῦ ἔθνους.

Ἄς εἴμεθα αἰσιόδοξοι! Ἐντὸς ἐλαχίστων ἐτῶν πόσα καὶ πόσα δὲν συνετελέσθησαν! Συνέδριον· Ἱεροκηρὸκῶν, Σχολῆ· Ἐξομολόγων. Σχολῆ Κατηχητῶν. Σχολῆ Διακονισ-

τῶν. Ἐκδόσεις, ἄρτια κατὰ πάντα, τῶν Ἑλλήνων Πατέρων. Μὲ κατεύθυνσιν πάντοτε, διὰ τὴν κατάντησιν καὶ ἄλλων μορφῶν τῆς πνευματικῆς ζωῆς· καὶ μὲ ἀνήσυχον ἐνδιαφέρον διὰ τὰς ἐμφανιζόμενας νέας ἀνάγκας τῆς θρησκευτικῆς συνειδήσεως τοῦ ποιμνίου της.

*

Ἄς μὴ τὸ λησμονῶμεν. Εὐδοκίμεθα καὶ ἡμεῖς μοιραίως ἐντὸς τοῦ φοβεροῦ ἀνεμοστροβίλου τῆς παγκοσμίου συρράξεως, ἀγραινούντες εἰς τὰς ἀκριτικές μας περιοχάς. Καὶ μέσα εἰς τὴν δίνην καὶ τὸν ἀνεμοδαρμὸν αὐτόν, ποὺ μᾶς περιβάλλει, ἄλλη «γραμμὴ πλεύσεως» δὲν ὑπάρχει—κατὰ τὴν ἀπολύτως εὐτυχῆ ἔκφρασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Θρησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας κ. Βογιατζῆ—ἐκτὸς ἀπὸ τὴν τρισαγίαν μας Ὁρθοδοξίαν.

Ὁ! εἶθε τὸ σωστικόν της θεῖον φῶς, νὰ γίνεται ὄλοεν καὶ περισσότερον ὄρατόν· καὶ νὰ καταστή ὁ τηλαυγῆς καθοδηγητικὸς φάρος τῆς χειμαζομένης δεινῶς Οἰκουμένης. Καὶ τῆς Ὁρθοδόξου αὐτῆς ἀντιλήψεως τῆς ζωῆς, στῦλος καὶ ἐδραῖωμα εἶναι ὁ Θεοσύλλεκτος θεσμὸς τῆς Ἱεραρχίας μας.

ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ

Ο "ΗΜΕΡΟΔΕΙΚΤΗΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ,"

ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1961

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἀφιερωμένος
εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν μας

Περιέχει, ἐκτὸς τῆς συνήθους ἡμερολογιακῆς ὕλης καὶ καθημερινὰ διαφωτιστικὰ καὶ ἐποικοδομητικὰ σημειώματα, ἀναφερόμενα εἰς τὴν οὐσίαν, τὴν δύναμιν καὶ τὴν ἐνδοξον ἱστορίαν τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας, ὡς καὶ τὴν ἀποστολὴν αὐτῆς διὰ τὸν ἁγιασμόν τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὴν δημιουργίαν ἀληθοῦς πολιτισμοῦ. Συνοδεύεται ὑπὸ καλλιτεχνικοῦ χρυσοποικίλου πλαισίου, κοσμουμένου διὰ βυζαντινῆς εἰκόνας τοῦ Ἰδρυτοῦ τῆς Ἐκκλησίας, Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

ΤΙΜΑΤΑΙ (μετὰ πλαισίου) δρχ. 10.

Εἰς ὁμαδικὰς παραγγελίας Ἐνοριῶν παρέχεται ἔκπτωσης 20 %.

Ο ΙΕΡΟΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ ΠΡΟΣ ΚΛΗΡΙΚΟΥΣ ΑΡΧΗΣ ΕΦΙΕΜΕΝΟΥΣ

Ἐπίκαιρον ἔθεωρήσαμεν καὶ λυσιτελές, δι' εὐνοήτους λόγους, ὅπως παραθέσωμεν ὅσα ὁ ἱερός Χρυσόστομος, ἐν τῇ περὶ τῆς ἐκλογῆς τοῦ Ἀποστόλου Ματθίου ὁμιλίᾳ αὐτοῦ (Migne 60, 35-39) πρὸς κληρικούς «ἀρχῆς ἐφιεμένους», μὴ τυχόντας δὲ τοῦ ἐφετοῦ καὶ ἀγανακτοῦντας διὰ τοῦτο καὶ ἐκτρεπομένους εἰς ὑπερβολὰς ἐφαμάρτους καὶ ἐπιμέπτους, αἱ ὁποῖαι, ὡς καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἡμῶν παρατηρεῖται, τροφοδοτοῦνται, δυστυχῶς, ὑπὸ «οἰκείων τῆς πίστεως» καὶ «φίλων ἐν Χριστῷ», οἵτινες, ἀντὶ ἀδελφικῆς ἐν Χριστῷ ἐνισχύσεως καὶ «παραμυθίας», ρίπτουσιν ἔλαιον εἰς τὴν πυρὰν καὶ γίνονται φορεῖς καὶ μέσα καὶ ὄργανα πειρασμοῦ μεγάλου διὰ τοὺς «ἀδικηθέντας» ἐκ τῶν ὁποίων τινές, μὴ ἔχοντες τὴν δύναμιν νὰ εἰπωσιν εἰς τοὺς «προστάτας» αὐτῶν «ὑπαγε ὀπίσω μου Σατανᾶ», ἐνδίδουσιν εἰς τὸν πειρασμὸν καί, ἐκτρεπόμενοι, «ἐμπίπτουσιν εἰς φιλονικίας», ὅποτε «τὸ πρᾶγμα περιμάχητον γίνεται» καὶ «τὰ τοιαῦτα μεγάλα αἰεὶ ἐργάζεται κακά».

...«Πολλάκις ὁ παρὰ ἀνθρώποις τίμιος παρὰ τῷ Θεῷ ἐλάττων ἐστὶ». Καὶ διὰ τοῦτο χρῆ «οὔτε τοὺς αἰρουμένους ἐπαίρεσθαι, οὔτε τοὺς μὴ αἰρεθέντας ὡς ἀτιμασθέντας ἀλγεῖν». Διότι ἡ ἐκλογὴ καλεῖται πανταχοῦ «κλήρος», ἵνα δειχθῆ ὅτι «ἐκλογὴ καὶ τὸ πᾶν» εἶναι «τῆς τοῦ Θεοῦ χάριτος», τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος «καὶ αὐτὸν τὸν Ἰούδαν ἐκληρώσατο».

«Εἰ πιστεύεις ὅτι Θεοῦ ἐκλογὴ, μὴ ἀγανάκτει· ἐκεῖνός γάρ ἀγανακτεῖς καὶ πρὸς ἐκεῖνον παροξύνῃ, ἐκεῖνος ἐστὶν ὁ ἐκλεξάμενος. Εἰ δὲ αὐτὸς μὲν ἐξελέξατο, σὺ δὲ τολμᾷς τούτῳ ἀγανακτεῖν, ταῦτόν ποιεῖς οἶον ὁ Κάϊν. Δέον γὰρ ἀποδέξασθαι, ὁ δὲ ὅτι προετιμήθη ἡ θυσία τοῦ ἀδελφοῦ, ἐλυπήθη· ἠγανάκτησε, δέον κατανοεῖν. Ἐγὼ δὲ οὐ τοῦτο λέγω, ἀλλ' ὅτι συμφερόντως οἶδεν οἰκονομεῖν ὁ Θεός. Πολλάκις γὰρ τὸ μὲν ἦθος ἐπιεικέστερος σὺ, οὐκ ἐπιτήδειος δέ. Πάλιν ἐστὶ σοὶ μὲν βίος ἄληπτος καὶ ἦθος ἐλευθέριον, ἐν δὲ τῇ Ἐκκλησίᾳ οὐ τούτων δεῖ μόνον. Ἄλλως δὲ καὶ ἄλλος παρ' ἄλλο ἀρμόδιός ἐστιν. Οὐχ ὄρθς, ὅσον ὑπὲρ τούτων πεποιήται λόγον ἢ θεία Γραφή»;

Οἰκοθεν νοεῖται ὅτι τὰ ἀνωτέρω δὲν δύνανται νὰ καθησυχάσωσι τὰς συνειδήσεις τῶν μὴ ψηφίζοντων ἐν φόβῳ Θεοῦ τοὺς ἀρίστους. Διότι «ἕτερον ἑκάτερον». Διότι ἡ εὐθύνη τῶν τοιούτων ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς Ἐκκλησίας εἶναι καὶ παραμένει πάν-

τοτε βαρυτάτη καὶ μεγίστη, ἀνάλογος πρὸς τὴν ἔκτασιν τοῦ, διὰ τῆς ἐκλογῆς ἀναξίων ἢ ἀνικάνων, διαπραττομένου εἰς βάρος τῆς Ἐκκλησίας ἐγκλήματος, διὰ τὸν χαρακτηρισμὸν τοῦ ὁποίου ἔχει θέσιν τὸ τοῦ Κυρίου «ὁ παραδιδούς μέ σοι μεῖζονα ἁμαρτίαν ἔχει» (Ἰω. 19,11).

Ὡς αὐτὸς ὁ ἱερός Χρυσόστομος ἐξηγεῖ οἱ ὑπ' ὄψιν λόγοι του ἀπευθύνονται «πρὸς τοὺς ἐφιεμένους ἀρχῆς», ἐν οἷς καὶ οἱ ἄξιοι οἱ τυχόν «ἀδικούμενοι», οἱ ὁποῖοι, ἂν δὲν ἀντισταθῶσιν εἰς τὸν πειρασμὸν, χάνουν, μετὰ τῆς ἐκλογῆς καὶ τὸν μισθὸν τῆς ὄλης αὐτῶν προτέρας διακονίας, εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν, ἐπιπόλαιοι καὶ ὀλιγόπιστοι, θὰ χάσουν τὴν ψυχραμίαν τῶν καὶ δὲν θὰ ἀντιμετωπίσωσι τὰ πράγματα ὡς οἰκονόμοι καὶ ἐργάται καὶ δοῦλοι ἀγαθοὶ καὶ πιστοὶ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Περὶ τούτων, ἐν ὄργῃ πολλάκις παρατασσόντων τοὺς λόγους τοὺς «ἐπιβάλλοντας» τὴν «προαγωγήν» αὐτῶν καὶ διαμαρτυρομένων διὰ τὴν εἰς βάρος αὐτῶν «ἀδικίαν», δύνανται νὰ τεθῆ τὸ ἐρώτημα, ἂν καὶ μόνον διὰ τὰς τοιαύτας ἐκδηλώσεις αὐτῶν, ἔπαυσαν πλέον νὰ εἶναι ἄξιοι ἐκλογῆς καὶ προαγωγῆς.

† Ὁ Θεσσαλονίκης ΠΑΝΤΕΛΕΗΜΩΝ

«Τῷ φωτισμῷ τῆς ἐλλάμψεως σου ἐκκαθάρας, Σωτήρ μου, τὴν ἀχλὺν τῆς ἐμῆς καρδίας καὶ τὴν πῶρωσιν, δίδου μοι λόγον ἀνευφημῆσαι, καθαρῶ συνειδότι, τοῦ Ἀποστόλου τὰς θαυραγεῖς ἀρετάς, καὶ τοὺς ἄθλους τοῦ μάκαρος· πηγὴ γὰρ σὺ εἶ σοφίας, καὶ δοτὴρ ἀγαθῶς πολυεύσπλαγγχε· διὸ τρανώσας τὴν γλῶττάν μου, τὸν ἐφύμνιον ὕμνον μου πρόσδεξαι, ὁ μόνος ἐν Ἀγίοις δοξάζόμενος».

(Ἀπὸ τὸν ὄρθρον τῆς ἑορτῆς τοῦ ἁγ. Ἀποστόλου Ἀνανίου).

Τῆς οὐρανίου γνώσεως, ἀθεώρητον βυθὸν σε καλέσωμεν, λαμπρότατε Μάρτυς τοῦ Χριστοῦ· ὡς γὰρ ὀπλίτην καὶ στερρόν ὑπέρμαχον τῆς Ἐκκλησίας, ἀνυμνουμέν σε σιφέ· πυρὶ γὰρ ἔλλαμφθεις τῷ ἀγνωστάτῳ, ἠξιώθης ἅμα ταῖς ἀνω στρατολογίαις, τὸ φωτεινὸν περιβόλαιον ἐνδύσασθαι Χριστόν, καὶ λαμπρυνθῆναι τῇ ἀγλῇ τοῦ Πνεύματος, τὸν νοῦν Διονύσιε· διὸ σου τὴν παγκόσμιον μνήμην πανηγυρίζοντες, πιστῶς δοξάζομεν, τὸν δοξάσαντά σε Κύριον».

(Ἀπὸ τὴν ὕμνολογίαν τῆς ἑορτῆς τοῦ ἁγ. Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου).

ΤΟ ΕΛΑΙΟΝ

ΕΞ ΕΠΟΥΣΕΩΣ ΤΕΛΕΤΟΥΡΓΙΚΗΣ

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ

Εἰς τὴν Εὐχὴν τῆς εὐλογίας τοῦ ἐλαίου, κατὰ τὴν τέλεσιν τοῦ ἱεροῦ Μυστηρίου τοῦ Βαπτίσματος, χαρακτηριστικῶς ἀναφέρεται ἡ τελετουργικὴ σημασία τοῦ καρποῦ τῆς ἐλαίας, δηλαδὴ τοῦ ἐ λ α ἰ ο υ, καὶ περιληπτικῶς πῶς διαγράφεται ἡ ἱερότης τῆς λιπαρᾶς καὶ ρευστῆς ταύτης οὐσίας τῆς προερχομένης ἐκ τῆς ἐκθλίψεως τοῦ καρποῦ τοῦ εὐλογημένου τῆς ἐλαίας δένδρου. Εἰς τὴν Εὐχὴν ταύτην, μεταξὺ τῶν ἄλλων, ἀναφέρονται καὶ τὰ ἐξῆς: «Δέσποτα Κύριε ὁ Θεός... ὁ τοῖς ἐν τῇ κιβωτῇ τοῦ Νῶε περιστερὰν ἀποστείλας, κάρφος ἐλαίας ἔχουσαν ἐπὶ τοῦ στόματος, καταλλαγῆς σύμβολον, σωτηρίας τε τῆς ἀπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ, καὶ τῆς χάριτος μυστήριον δι' ἐκείνων προτυπώσας, καὶ ὁ τῆς ἐλαίας τὸν καρπὸν εἰς πλήρωσιν τῶν ἁγίων σου Μυστηρίων χορηγήσας, ὁ δι' αὐτοῦ καὶ τοὺς ἐν νόμῳ Πνεύματος Ἁγίου πληρώσας καὶ τοὺς ἐν χάριτι τελειῶν...»¹.

Πράγματι δέ, τὸ ἐλαιον, «ὁ τῆς ἐλαίας καρπός», ἐν τῇ παρ' ἡμῖν ἀγιωτάτῃ Ὁρθοδόξῳ τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίᾳ, ἱεροτελεστικῶς ἁγιαζόμενον, καὶ λειτουργικῶς χρησιμοποιούμενον, γίνεται πηγὴ ἐλλογιῶν, ἐκπληροῦν μυστηριακοῦς καὶ ἐν γένει θρησκευτικοῦς σκοποῦς. Ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν περίοδον τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, τὴν περίοδον τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου, ποικιλοτρόπως ἐχρησιμοποιήθη διὰ θρησκευτικῶς ὁμοίως σκοποῦς, εἰς τρόπον ὥστε εἰς τὴν προαναφερθεῖσαν Εὐχὴν νὰ ὑπογραμμίζεται, ὅτι δι' αὐτοῦ, ὡς δι' ὄρατοῦ σημείου, οἱ ἐν τῇ Μωσαϊκῷ νόμῳ ἐπληρώθησαν εὐλογιῶν καὶ χάριτος τοῦ Θεοῦ.

Ὁ σῖτος, ἐκ τοῦ ὁποίου κατασκευάζεται ὁ ἄρτος, ὁ κατὰ τὸν Ψαλμῶδὸν στηρίζων τὴν καρδίαν τοῦ ἀνθρώπου, ὁ οἶνος, ὁ κατὰ τὸν αὐτὸν Ψαλμῶδὸν εὐφραίνει τὴν ἀνθρωπίνην καρδίαν, καὶ τὸ ἐ λ α ἰ ο ν, τὸ ὁποῖον, κατὰ τὸν ἴδιον ποιητὴν, ἱλαρύνει τὸ πρόσωπον τοῦ ἀνθρώπου², ἀποτελοῦν μίαν προνομιούχον τριάδα μεταξὺ τῶν καρπῶν τῶν φυτῶν καὶ τῶν δένδρων τῆς γῆς, καίτοι καὶ ἄλλα δένδρα καὶ φυτά³, ὡς καὶ ἄλλα δημιουργήματα τῆς ὄρατῆς ταύτης κτίσεως ποικιλοτρόπως ἐσχετίσθησαν μὲ τὸ μυστήριον τῆς περὶ τὸν ἀνθρώπου οἰκονομίας τοῦ παντοδυνάμου καὶ φιλανθρώπου Θεοῦ. Μήπως ἡ φύσις τῶν ὑδάτων δὲν ἡγιασθη κατὰ τὸ βάπτισμα τοῦ Κυρίου ἡμῶν ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ; Μήπως ἡ γῆ δὲν ἠὺλογήθη, διότι ἐπ' αὐτῆς ἐστησαν οἱ πόδες τοῦ Θεοῦ ἡμῶν;

1. Εὐχολόγιον τὸ Μέγα, Βενετία, 1854, σ. 134.

2. Ψαλμὸς 103, 14-15.

3. Πρβλ. Μητροπολίτου Σερβίων καὶ Κοζάνης Διονυσίου, «Τὰ φυτὰ καὶ τὰ δένδρα εἰς τὴν ζωὴν τῶν ἀνθρώπων», εἰς τὴν «Οἰκοδομήν», Ἐκκλησιαστικὴν Ἐπετηρίδα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σερβίων καὶ Κοζάνης, ἔτος Α' ἐν Κοζάνῃ 1958, σελ. 87-110.

Ἀλλὰ περὶ τῆς ἐν τῇ Ἁγίᾳ Γραφῇ, καὶ μάλιστα τῇ Παλαιᾷ Διαθήκῃ, πολλὰκις ἀπαντώσης τριάδος ταύτης τῶν καρπῶν, ἥτοι τοῦ σίτου, τοῦ οἴνου καὶ τοῦ ἐλαίου, δὲν πρόκειται ἐνταῦθα νὰ γίνῃ ἐνιαῖος λόγος. Εἰς τὴν ἀκολουθοῦσαν πραγματείαν θὰ ἀναπτυχθῇ τὸ θέμα τῆς τελετουργικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς ἐν γένει χρήσεως μόνον τοῦ ἐλαίου ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ Χριστιανικῇ Ἐκκλησίᾳ, ἐν συντομίᾳ δυνατῇ.

Τοῦ θέματος τούτου ἡ ἀνάπτυξις γίνεται ὑπὸ τὰ ἀκολουθοῦντα δύο κεφάλαια: Α'. Ἡ ἐλαία. Β'. Τὸ ἐ λ α ἰ ο ν. Τὰ κεφάλαια ταῦτα διαιροῦνται εἰς παραγράφους, ὅτε μὲν μακράς, ὅτε δὲ βραχείας, ἀναλόγως τῶν περιπτώσεων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ

Ἡ ἐλαία

Ἡ ἐλαία παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἑλλησι.

Ἐφ' ὅσον τὸ ὑπὸ ἐξέτασιν θέμα ἀναφέρεται εἰς τὸ ἐλαιον, εἰς τῆς ἐλαίας τὸν καρπὸν, δικαιολογεῖται καὶ μάλιστα ἐπιβάλλεται μικρὰ ἐξιστόρησις, ὑπὸ τὴν ὡς ἄνω θεωρήσιν, τῶν εἰς τὴν ἐ λ α ἰ α ν ἀφορώντων, ὡς καὶ παράθεσις χωρίων τινῶν τῆς Ἁγίας Γραφῆς, ἐκ τῶν ὁποίων φανεροῦται ἡ ἐκτίμησις καὶ ἡ ἀγάπη γενικῶς πρὸς τὸ «πανίερον» τοῦτο δένδρον.

Ἡ ἐλαία εἰς διαφόρους χώρας παρουσιασθεῖσα, ἥτοι εἰς τὴν Ἀσίαν, τὴν Εὐρώπην, τὴν Βόρειον Ἀφρικὴν, ἤτο γνωστὴ εἰς τοὺς Ἀρμενίους, τοὺς Σύρους καὶ τοὺς Αἰγυπτίους, μετεφέρθη δὲ ἐκ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας εἰς τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου Πελάγους καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα. Πολὸν πρὸ τῆς Ἰλιάδος καὶ τῆς Ὀδυσσεΐας οἱ λαοὶ τοῦ Αἰγαίου Πελάγους ἐγνώριζον τὴν καλλιέργειαν τῆς ἐλαίας καὶ τὴν παρασκευὴν τοῦ ἐλαίου. Ὁ Ὅμηρος καλεῖ τὴν ἐλαίαν «τηλεθώσαν» καὶ «τανύφυλλον». Εἰς τὴν Ἠπειρωτικὴν Ἑλλάδα ἡ ἐλαία μετεφέρθη βραδύτερον, πρωτίστως δὲ ἐγένετο ἡ καλλιέργεια αὐτῆς εἰς τὴν Ἀττικὴν. Δέον νὰ σημειωθῇ, ὅτι οἱ Ἀθηναῖοι ἐθεώρουν τὴν ἐλαίαν ὡς ἔθνικόν των δένδρον καὶ ὑπεστήριζον, ὅτι πᾶσαι αἱ ἐλαίαι, ὅπου ἄλλαχού ὑπῆρχον, προήρχοντο ἐξ Ἀθηνῶν. Τὸ δένδρον τῆς ἐλαίας ἤτο ἀφιερωμένον εἰς τὴν Ἀθηνᾶν. Ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως ἐφυλάσσετο μετὰ ἐπιμελείας τὸ δένδρον, τὸ ὁποῖον ἔκαμε ἡ θεὰ νὰ ἀναβλαστήσῃ ἐκ τῆς γῆς μετὰ τὴν ἔριν αὐτῆς πρὸς τὸν Ποσειδῶνα. Ὁ Πανσανίας εἰς τὰ «Ἀττικὰ» (Βιβλίον I, XXVII, 2) τὰ ἐξῆς πληροφοροεῖ περὶ τῆς ἐλαίας ταύτης: «Περὶ δὲ τῆς ἐλαίας οὐδὲν ἔχουσιν ἄλλο εἰπεῖν ἢ τῇ θεῷ (Ἀθηνᾷ) μαρτύριον γενέσθαι τοῦτο εἰς τὸν ἀγῶνα τὸν ἐπὶ τῇ χώρᾳ. Λέγουσι δὲ καὶ τάδε, κατακαυθῆναι μὲν τὴν ἐλαίαν, ἠνίκα ὁ Μῆδος τὴν πόλιν ἐνέπρησεν Ἀθηναίους, κατακαυθεῖσαν δὲ αὐθημερὸν ὅσον

τε ἐπὶ δύο βλαστῆσαι πήχεις». Τὰ αὐτὰ ἀναφέρει, πρὸ τοῦ Πausανίου, ὁ πατήρ τῆς Ἱστορίας Ἡρόδοτος (Βιβλίον VIII,55): «Ταύτην ὄν τὴν ἐλαίην ἅμα τῷ ἄλλῳ ἰρῶ κατέλαβε ἐμπρησθῆναι ὑπὸ τῶν βαρβάρων. Δευτέρη δὲ ἡμέρη ἀπὸ τῆς ἐμπρήσιος Ἀθηναίων οἱ θύειν ὑπὸ βασιλέος κελευόμενοι ὡς ἀνέβησαν ἐς τὸ ἱρόν, ὦραν βλαστὸν ἐκ τοῦ στελέχεως ὅσον τε πηχυαῖον ἀναδεδραμηκότα». Ὁ πατήρ δὲ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου, εἰς τὰ «Ἀποσπάσματα ἐκ τῶν Χρονικῶν» (Βιβλίον Β', 1,4) σημειοῖ: «Οὗτός ἐστιν Κέκρωσ ὁ διφυῆς (καλούμενος οὕτω διὰ τὸ μήκος τοῦ σώματος ἢ διότι «δύο γλώσσας ἠπίστατο») γηγενής, ἐφ' οὗ ἢ ἐν τῇ ἀκροπόλει ἐλαία πρῶτως ἐφύη». Εἰς τὴν Ὀλυμπίαν, ἐξ ἄλλου, ὑπῆρχεν ἀγρία ἐλαία, περὶ τῆς ὁποίας ἔλεγον, ὅτι τὴν μετέφερε καὶ τὴν ἐφύτευσεν ὁ Ἡρακλῆς καὶ μετὰ τοὺς κλάδους αὐτῆς κατεσκεύαζον τοὺς στεφάνους διὰ τῶν ὁποίων ἔστεφον τοὺς Ὀλυμπιονίκας⁴.

Τὸ δένδρον τῆς ἐλαίας ἐθεωρεῖτο ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ὡς σύμβολον τῆς εὐφορίας καὶ ὡς ἐμβλημα τῆς καθάρσεως, διὸ καὶ ἐκάλυπτον τοὺς νεκροὺς διὰ φύλλων ἐλαίας εἰς πλείστας Ἑλληνικὰς πόλεις. Εἰς τοὺς ναοὺς δὲ μετέβαινον οἱ προσκυνηταὶ μετὰ κλάδων ἐλαίας πρὸς ἐξευμενισμόν τῶν θεῶν. Πρὸς τοῦτοις, ἡ ἐλαία ἐθεωρεῖτο καὶ ὡς σύμβολον τῆς νίκης καὶ τῆς εἰρήνης, ὅπως ἀκριβῶς ἀναφέρεται καὶ εἰς τὴν Παλαιὰν Διαθήκην, ἔνθα μετὰ τὴν παῦσιν τοῦ κατακλυσμοῦ ἢ περιστερὰ κομίζει εἰς τὴν κιβωτὸν τὸ κάρφος τῆς ἐλαίας, τὸ σύμβολον τῆς καταλλαγῆς καὶ τῆς σωτηρίας ἀπὸ τὸν κατακλυσμόν⁵. Μετὰ τοῦ σεβασμοῦ πρὸς τὸ ἱερόν δένδρον τῆς ἐλαίας σχετίζεται καὶ τὸ μυθολογούμενον ὅτι, ὅταν ὁ υἱὸς τοῦ Ποσειδῶνος Ἀλιρρόθιος, πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ἐναντίων τῆς θεᾶς Ἀθηνᾶς παθῶν τοῦ πατρὸς του, μετέβη κατὰ τὸ μεσονύκτιον διὰ νὰ κόψῃ τὴν ἱερὰν ἐλαίαν τοῦ Ἐρεχθεῖου (ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως), τὸ ἐπὶ τῆς ἐλαίας ταύτης πρῶτον κτύπημα τοῦ πελέκεως ἀντὶ νὰ πλήξῃ τὸ δένδρον, ἐκτύπησε τὸν πλῆσσοντα καὶ τὸν ἐφόνευσεν, ἐκ τοῦ θανάτου δὲ τούτου (μόρου) ἐτυμολογοῦσι τινὲς τὴν λέξιν μορία, ἣτις σημαίνει τὴν ἱερὰν ἐλαίαν⁶.

Ἡ ἐλαία ἐν τῇ Ἀγίᾳ Γραφῇ.

Τὸ ὄνομα τῆς ἐλαίας καὶ τοῦ ἐλαιῶνος ἀναγράφεται εἰς ἀρκετὰ χωρία τῆς Ἀγίας Γραφῆς, τῆς Παλαιᾶς καὶ τῆς Καινῆς Διαθήκης. Ἦδη εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, καὶ συγκεκριμένως εἰς τὴν Γένεσιν (8,11), ἀναφέρεται διὰ πρῶτην φορὰν ἡ ἐλαία, ὅτε εὐθὺς μετὰ τὴν καταπαῦσιν τοῦ κατακλυσμοῦ, ἢ ὑπὸ τοῦ Νῶε ἐκ τῆς κιβωτοῦ ἀπο-

σταλεῖσα περιστερὰ, κατὰ τὴν δευτέραν ἐξοδὸν αὐτῆς, ἐπιστρέψασα εἰς τὴν κιβωτὸν κατὰ τὸ ἐσπέρας, «εἶχε φύλλον ἐλαίας κάρφος ἐν τῷ στόματι αὐτῆς». Ἐπειτα εἰς τὴν Ἐξοδὸν μνημονεύεται «ἐλαιὸν ἐξ ἐλαιῶν ἄτρυγον, καθαρὸν, κεκομμένον..., ἵνα καίηται λύχνος διὰ παντός ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου» (27,20-21). Εἰς τὸ Δευτερονόμιον ἀναφέρεται «γῆ ἐλαίας ἐλαίου καὶ μέλιτος» (8,8). Ἐκτὸς δὲ ἄλλων πολλῶν χωρίων, ἔνθα ἐν τῇ Παλαιᾷ Διαθήκῃ μνημονεύεται ἡ ἐλαία, περὶ αὐτῆς γίνεται λόγος καὶ εἰς τοὺς Ψαλμοὺς, καὶ δὴ εἰς τὸν 51ον Ψαλμὸν (στ. 10): «ἐγὼ δὲ ὡς ἐλαία κατάκαρπος ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Θεοῦ, ἤλπισα ἐπὶ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος», εἰς δὴλωσιν τοῦ ἐρριζωμένου εἰς τὴν πρὸς τὸν Θεὸν ἀγάπην βίου μετὰ τὰ ὑπέροχα ἐξ αὐτῆς καὶ διαρκῆ ὠφελήματα, ὡς καὶ εἰς τὸν 127ον Ψαλμὸν (στ. 4), ἔνθα τὰ τέκνα τοῦ φοβουμένου τὸν Θεὸν ἀνθρώπου παραβάλλονται πρὸς «νεόφυτα ἐλαιῶν»: «Οἱ υἱοὶ σου—ἀναγράφει ἐκεῖ ὁ ἱερός Ψαλμῶδός—ὡς νεόφυτα ἐλαιῶν κύκλω τῆς τραπέζης σου». Μνημονεύεται ἀκολούθως καὶ ὑπὸ τῶν προφητῶν ἡ ἐλαία, ὡς λ.χ. εἰς τὸν Ἱερειάν (11,16-17), διὰ τῆς ὁποίας παρομοιάζεται ἡ Ἱερουσαλήμ: «Ἐλαίαν ὠραίαν εὐσκίον τῷ εἶδει ἐκάλεσε Κύριος τὸ ὄνομα σου...».

Εἰς τὴν Καινὴν Διαθήκην πολλάκις ἐν τοῖς Εὐαγγελίοις μνημονεύεται τὸ περιώνυμον καὶ πανίερρον καὶ «τετιμημένον» (ὡς τὸ Σινά, τὸ Χωρήβ, τὸ Θαβώρ, τὸ ὄρος Σιών) Ὅρος τῶν Ἐλαιῶν, τὸ ἀρρήκτως συνδεθὲν μετὰ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. (Ματθ. 21,1-24,3.-26,30.- Μάρκ. 11,1.- Λουκ. 19,29 κ.λ.π.). Χρῆσιν μεταφορικὴν τῆς ἐλαίας κάνει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος εἰς τὴν πρὸς Ρωμαίους ἐπιστολὴν του (11,16-24), ὁμιλῶν περὶ τῆς ἐν Χριστῷ σωτηρίας τῶν Ἰουδαίων καὶ τῶν Ἑθνικῶν: «Εἰ δὲ τινες τῶν κλάδων—λέγει—ἐξεκλάσθησαν, σὺ δὲ ἀγρίελαιος ὢν ἐνεκεντρίσθης ἐν αὐτοῖς καὶ συγκοινωνὸς τῆς ρίζης καὶ τῆς πίότητος τῆς ἐλαίας γένου... εἰ γὰρ σὺ ἐκ τῆς κατὰ φύσιν ἐξεκόπης ἀγρίελαιου καὶ παρὰ φύσιν ἐνεκεντρίσθης εἰς καλλιέλαιον, πόσῳ μᾶλλον οὗτοι οἱ κατὰ φύσιν ἐγκεντρισθῆσονται τῇ ἰδίᾳ ἐλαίᾳ;» Εἰς τὴν Ἀποκάλυψιν, τέλος, ἀναφέρονται «αἱ δύο ἐλαίαι» (11,4) ὑπὸ τὰς ὁποίας νοοῦνται οἱ δύο μάρτυρες (πιθανῶς ὁ Ἡλίας καὶ ὁ Μωϋσῆς), τῶν δύο τούτων ἐλαιῶν συνδυαζομένων μετὰ τῶν δύο λυχνιῶν, αἵτινες λυχνίαι ἔχουσι σχέσιν πρὸς τὸ ἔλαιον, τὸ ὁποῖον ἐν τῇ Ἀγίᾳ Γραφῇ, ὡς καὶ κατωτέρω θὰ σημειωθῇ, εἰκονίζει τὴν χάριν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος (Ἀριθμοὶ 35,23. Ψαλμὸς 88,20 κ.έ.) καὶ τὴν χαρὰν (Ψαλμὸς 44,8) καὶ τὴν σοφίαν (Παροιμίαι 21,20) καὶ τὴν ἀρετὴν (Ματθ. 25,3 κ.έ.)⁷.

Ὁ κλάδος τῆς ἐλαίας.

Ἐν τῇ διαδρομῇ τῶν αἰῶνων εἰδικῶς ὁ κλάδος τῆς ἐλαίας συμβολίζει τὸν θρίαμβον, ὅπως ὁ κλάδος τοῦ φοίνικος συμβολίζει τὴν νίκην. Παρὰ τοῖς

4. Μεγάλη Ἑλληνικὴ Ἐγκυκλοπαίδεια, τόμος Θ', Ἀθῆναι 1929, σελίς 868, στήλη β καὶ γ, ἐν λέξει ἐλαία.

5. Μεγάλη Ἑλληνικὴ Ἐγκυκλοπαίδεια, ἔνθα ἀνωτέρω, σελίς 869 στήλη β.—Πρβλ. Σπυρ. Χασιώτου, Ἡ ἐλαία (ἐκδοσις τρίτη), Ἀθῆναι (Σύλλογος πρὸς διάδοσιν ὠφελίμων βιβλίων).

6. Δ. Γρ. Καμπούρογλου, Ὁ Ἀναδρομάρης τῆς Ἀττικῆς, Ἀθῆναι 1920, σελ. 121-122.

7. Π. Ἰ. Μπρατσιώτου, Ἡ Ἀποκάλυψις τοῦ Ἀποστόλου Ἰωάννου, Ἀθῆναι 1950, σελ. 180-182.

χριστιανοίς, ἤδη ἀπὸ τοὺς χρόνους τῶν κατακομβῶν, ὅτε ἤρχισεν ἡ χριστιανικὴ τέχνη νὰ ἀπαλλάσσεται ἀπὸ τὰς παραδόσεις τῆς εἰδωλολατρίας, ἡ ἐλαία συμβολίζει τὴν ἀθανασίαν διὰ τὸ ἀειθαλὲς αὐτῆς. Ὅταν δὲ φέρεται ὑπὸ περιστερᾶς, κατὰ τὴν προηγουμένως ἀναφερθεῖσαν ἐκ τῆς Γενέσεως πληροφορίαν περὶ τῆς ἐκ τῆς κιβωτοῦ τοῦ Νῶε ἐξαπολυθείσης περιστερᾶς, τῆς κομισάσης ἐπὶ τοῦ στόματος αὐτῆς κλάδον ἐλαίας, εἰκονίζει τὴν θείαν εὐσπλαγχίαν καὶ τὴν μεταξὺ τῆς γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ ἐπελθοῦσαν διαλλαγὴν καὶ εἰρήνευσιν. Κλάδους ἐλαίων, κατὰ τὸ Ὀδοιπορικὸν τῆς Συλβίας, ἐκράτουν οἱ παῖδες, εἰς τοὺς Ἁγίους Τόπους, οἱ περὶ τὸ Ὅρος τῶν Ἐλαίων εὐρισκόμενοι, προπέμποντες τὸν Ἐπίσκοπον κατὰ τὴν Κυριακὴν τῶν Βαῖων μέχρι τῆς πόλεως «κατὰ τὸν τύπον τοῦ Κυρίου». Ὁ προσερχόμενος δὲ εἰς τὸ Μυστήριον τῆς Ἐξομολογήσεως, κατὰ πληροφορίαν τοῦ αἰθιοπικοῦ Τυπικοῦ, ἐγγίζει κλάδον ἐλαίας, ὅτε ὑπὸ τοῦ ἱερέως ἀναγινώσκειται ἡ συγχωρητικὴ Εὐχή, τῆς πράξεως ταύτης συμβολιζούσης τὴν εἰρήνην καὶ τὴν συμφιλίωσιν ἢ μᾶλλον συνδιαλλαγὴν μετὰ τοῦ Θεοῦ⁸. Παράλληλος πρὸς ταύτην περίπτωσις συνηντήθη καὶ ἀνωτέρω, ἔνθα ἐσημειώθη, ὅτι προσκυνηταίων, κατὰ τὴν εἰδωλολατρικὴν περίοδον, ἐκόμιζον κλάδους ἐλαίας, πρὸς ἐξευμένισιν τῶν θεῶν.

Ἡ ἐλαία ἐν τοῖς Συναξαρίοις καὶ τῇ Ὑμνογραφίᾳ.

Ἡ ἐλαία ἀπαντᾷ καὶ παρὰ τοῖς Συναξαρίοις ὡς καὶ εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν Ὑμνογραφίαν. Οὕτω, πλὴν ἄλλων περιπτώσεων, κατὰ μαρτυρίαν τοῦ Νικηφόρου τοῦ Καλλίστου (Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία, Βιβλ. Β', 43), ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς κηρύττει τὸ Εὐαγγέλιον ἐν Ἑλλάδι, εἰς ἠλικίαν ὄγδοῦ ἡκοντα ἑτῶν ἐκρεμάσθη ἐπὶ καρποφόρου ἐλαίας καὶ ἐτάφη ἐν Ἑλλάδι. Εἰς τὸ Συναξάριον τοῦ μεγαλομάρτυρος καὶ ἱαματικοῦ Παντελεήμονος (Μηναιὸν Ἰουλίου τῇ ΚΖ') ἀναγράφεται, ὅτι ὁ μεγαλομάρτυς οὗτος προσεδέθη εἰς δένδρον ἐλαίας πρὸ τῆς ἀποτομῆς τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ὅτι ἡ ἐλαία αὕτη παρευθὺς ἐκαρποφόρησε πολὺν καρπὸν: «Τότε—σημειοῦται εἰς τὸ Συναξάριον—ὁ ἅγιος μάρτυς ἐκουσίως τὸν αὐχένα προτείνας, ἐτμήθη τὴν κεφαλὴν. Λέγεται δέ, ἀντὶ αἵματος, γάλα ρυθῆναι καὶ τὸ φυτόν τῆς ἐλαίας, ἐν ᾧ προσεδέθη, ἀθρόως τελεσφορῆσαι καρπὸν».

Εἰς τὴν Ὑμνογραφίαν, ἐκτὸς ἄλλων περιπτώσεων, ἡ ἐλαία μνημονεύεται εἰς δῆλωσιν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἣτις καλεῖται «κατάκαρπος ἐλαία βλαστήσασα τὸν καρπὸν τῆς ζωῆς», «ἐλαία ὠραία καὶ εὐκαρπος», «ἐλαία εὐθαλῆς καὶ κατάκαρπος»⁹. Εἰς δὲ τὸ 2ον τροπᾶριον τῆς Δ' Ὠδῆς

8. Κων. Ν. Καλλινίκου, Ὁ Χριστιανικὸς ναὸς καὶ τὰ τελούμενα ἐν αὐτῷ, Ἀλεξάνδρεια 1921, σελ. 298—Θρησκευτικὴ καὶ Χριστιανικὴ Ἐγκυκλοπαιδεία, τόμος Γ', Ἀθῆναι 1940, στήλη 138, ἐν λέξει ἐλαίας κλάδος.

9. Μητροπολίτου πρώην Λεοντοπόλεως Σωφρονίου Εὐστρατιάδου, Ἡ Θεοτόκος ἐν τῇ Ὑμνογραφίᾳ, Παρίσι 1930, σελ. 20-21.

τοῦ Κανόνος τῶν ἁγίων πατριαρχῶν Κωνσταντινουπόλεως Ἀλεξάνδρου, Ἰωάννου καὶ Παύλου τοῦ νέου, τῇ Δ' Αὐγούστου, ὁ πατριάρχης Ἰωάννης ὀνομάζεται «ἐλαία κατάκαρπος ἐν τῷ τοῦ Θεοῦ τεμένει ἰστάμενος» προσαγαθὸν τῷ Θεῷ «καρπὸν ὄριμον» Ὡσαύτως καὶ εἰς ἄλλα τροπάρια τῆς Ὑμνογραφίας τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν εὐρίσκεται τὸ ὄνομα τῆς ἐλαίας ὑπὸ ἔννοιαν κατὰ τὸ πλεῖστον μεταφορικὴν, ἢ ὡς παρομοίωσις κ.λ.π...¹⁰.

Ταῦτα ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐλαίαν τὴν παράγουσαν τὸ ἐλαιον ἐκ τοῦ καρποῦ αὐτῆς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

ΤΟ ΕΛΑΙΟΝ

Ἡ χρῆσις τοῦ ἐλαίου παρὰ τοῖς ἀρχαίοις Ἑλλησι.

«Τὸ μελίχρουν ἀπόσταγμα τοῦ καρποῦ τῆς Ἀθηνᾶς», τὸ ἔ λ α ι ο ν δηλονότι, τὸ διακρινόμενον ἀπὸ τῶν διαφόρων ἄλλων φυτικῶν ἐλαίων, τὰ ὁποῖα ὑπάρχουσι ἐντὸς ἐλαιούχων σπόρων (σησαμόσπορος, βαμβακόσπορος, λινόσπορος κ.τ.λ.), ἐχρησιμοποιήθη ἀπ' ἀρχαιοτάτων χρόνων, ἢ μᾶλλον ἀνεκαθεν, ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων διὰ διαφόρους ἀνάγκας. Ἐχρησιμοποιήθη πρὸς βρώσιν, διὰ φωτισμόν, πρὸς σκοποὺς θρησκευτικούς, διὰ ὑγιεινὴν ἐξυπηρέτησιν, ὡς μέσον καλλυντικὸν καὶ θεραπευτικὸν καὶ διὰ σκοποὺς βιομηχανικούς.

Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες, οἱ Ῥωμαῖοι, οἱ Ἰουδαῖοι, οἱ Ἀραβες ἐχρησιμοποιοῦν τὸ ἐλαιόλαδον, πλὴν τῶν περιπτώσεων τῶν σχετιζομένων μετὰ τὰς θρησκευτικὰς αὐτῶν ὑποχρεώσεις, εἰδικώτερον δι' ἐπάλειψιν τοῦ σώματος πρὸς προφύλαξιν ἀπὸ τὰ κακὰ ἀποτελέσματα τῶν ἀτμοσφαιρικῶν μεταβολῶν, πρὸς ἐπούλωσιν πληγῶν τοῦ σώματος, πρὸς διατήρησιν τῆς ἐλαστικότητος τοῦ δέρματος, καὶ δὴ μετὰ τὸ λουτρόν, δι' ὃν σκοπὸν ἠλείφοντο, κατὰ Πίνδαρον δὲ «ἡλαιοῦντο», καὶ οἱ ἀθληταὶ πρὸ τῆς εἰσόδου αὐτῶν εἰς τὴν παλαίστραν, καὶ μετὰ τὴν ἐξ αὐτῆς ἔξοδον. Ἀλλὰ τὸ ἐλαιόλαδον ἐχρησιμοποιήθη, κατὰ Ἀσιατικὴν ἐπιπόνησιν, καὶ διὰ τὴν παρασκευὴν ἀρωμάτων, καταλλήλως μετ' αὐτοῦ ἀναμιγνυμένων διαφόρων ἀνθέων καὶ ἀρωματικῶν φυτῶν. Εἰς τὸ βιβλίον τῆς Ἑσθῆρ, λόγου χάριν, (ἐν 2,12) γίνεται λόγος περὶ «συμρνίνου ἐλαίου». Εὐρύτητα δ' ἐχρησιμοποιήθη τὸ ἐλαιον ὡς μέσον θεραπείας ἀσθενειῶν. Δι' αὐτοῦ ἐγίνοντο ἐπαλείψεις εἰς τοὺς πυρέσσοντας. Λουτρά ἐντὸς χλιαροῦ ἐλαίου συνιστῶντο διὰ τοὺς κεκοπιακούς, καὶ διὰ θεραπείαν τῶν νευραλιῶν. Πλύσις τοῦ στόματος δι' ἐλαίου συνετέλει εἰς τὴν διατήρησιν τῆς λευκότητος τῶν ὀδόντων. Ἐχρησιμοποιεῖτο ὡσαύτως κατὰ τοῦ τετάνου, ὡς ἀντίδοτον κατὰ τῆς δηλητηρίασεως, ἀναμιγνυόμενον μετὰ μέλιτος, ὡς ἀντίδοτον

10. Σημειωτέον ὅτι ἐν ἔτει 1825 τῇ 10ῃ Σεπτεμβρίου εἰς τὴν μικρὰν νῆσον τοῦ Παγασητικοῦ, ἀπέναντι τοῦ Βόλου, κατὰ θαυμαστὸν τρόπον ἐδρέθη ἱερὰ εἰκὼν τῆς Ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου «ὀπὸ τὰς ρίζας ἐλαίας». Ἡ Ἀκολουθία τῆς εδρέσεως ἐξεδόθη ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῷ 1876.

ΠΡΟΣ ΚΑΤΗΧΗΤΑΣ

(Ὁ Πανοσιολ. Διευθυντὴς τοῦ «Φροντιστηρίου Κατηχητικῶν Στελεχῶν» τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας Πρωτοσ. κ. Χρυσόστομος Γιαλοῦρης κατὰ τὴν ἐπὶ τῇ λήξει τῶν μαθημάτων αὐτοῦ τελετῇ, περὶ τῆς ὁποίας ἐγένετο λόγος εἰς τὸ προηγουμένον φύλλον τῆς «Ἐκκλησίας», προσεφώνησε τοὺς ἀποφοιτῶντας διὰ τῶν ἐξῆς λόγων, οἵτινες εἶναι ἐπίκαιροι ἐπὶ τῇ προσεχεῖ ἐνάρξει τῆς λειτουργίας τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων, κατὰ τὸ νέον σχολικὸν ἔτος).

«Προσφιλεῖς μου Πατέρες καὶ ἀδελφοί,

Ὁ Μακαριώτατος ἠδόκησεν ὄχι μόνον νὰ παραστή εἰς τὴν λήξιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Φροντιστηρίου μας, δπως παρέστη καὶ εἰς τὴν ἐναρξιν, ἀλλὰ καὶ νὰ ἱερούργησιν καὶ δὴ καὶ νὰ μεταδώσῃ εἰς ἅπαντας ὁ ἴδιος τὸν «Ἄρτον τῆς ζωῆς»! Ἐὰν ἤθελον νὰ ἀναλύσω τὴν σκέψιν του, θὰ ἐτόνιζον, ὅτι ἡ ἀγία μας Ἐκκλησία θέλει νὰ σᾶς τιμῆσῃ. Καὶ νὰ σᾶς βεβαιώσῃ, ὅτι σᾶς αἰσθάνεται πολὺ κοντὰ εἰς τὴν μητρικὴν τῆς καρδίαν. Ὑπολογίζει δὲ πολὺ εἰς τὸν ζῆλόν σας καὶ τὴν πνευματικὴν σας προσφορὰν. Ἔστὲ ὑπερήφανοι ἐν Κυρίῳ, διότι ἔχετε ἀναλάβει μίαν κλήσιν τιμητικὴν, τῆς ὁποίας τὸ βάθος ἔχετε συλλάβει, εἰμὶ βέβαιος. Ἀξιούσθε ὡς «τόμα Χριστοῦ» νὰ μεταδίδετε λόγον ζωῆς εἰς ψυχὰς ἀπαλὰς, τὰς ὁποίας καλεῖσθε νὰ καλλιεργήσετε· «ὁ δὲ πολιτισμὸς τῆς ψυχῆς εἶναι ἡ ψυχὴ τοῦ πολιτισμοῦ», ὡς ὀρθῶς ἐλέχθη. Νὰ καλλιεργήσετε τὸ ἦθος, ὥστε νὰ ὑψώνωται εἰς ἀνθρώπους οἱ ἀνθρώποι. Ἔχει πολὺ μεγαλεῖον ἡ ἀποστολή σας. «Τί γὰρ ἴσον τοῦ ρυθμίσαι ψυχὴν καὶ διαπλάσαι νέον διάνοιαν», ἐρωτᾷ στοχαστικὰ ὁ ἱ. Χρυσόστομος. Θὰ κῶπετε μὲ στοργήν, π ο λ λ ῆ ν σ τ ο ρ γ ῆ ν, πρὸς τὸ ἀνίγμα αὐτό, ποὺ λέγεται παιδικὴ ψυχὴ. Θὰ ἀνακαλύψετε μέσα τῆς πηγᾶς κρυμμένας, δυνάμεις ἀγνώστους, δυνατότητας λανθάνουσας. Θὰ ἀνεύρετε ἐκεῖ μεταλλεύματα ἀγνωστα, κοιτάσματα χρυσοῦ πολύτιμα. Θὰ μεταβάλετε τοιοῦτο-τοῦτο εἰς τὸ Κατηχητικὸν Σχολεῖον εἰς «τροφεῖον ψυχῶν» καὶ «εργαστήριον τοῦ ἁγ. Πνεύματος». Καὶ τὴν ἐ-

κατὰ τῆς λέπρας, ἀναμιγμένον μετὰ κόνεως παραβίδος, ὡς καὶ κατὰ τῶν ἀφροδισίων νοσημάτων ἀναμιγμένον μετὰ κόνεως κεφαλῆς πέρκης (ἰχθύος), τέλος δὲ ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ εἰς τὴν χειρουργικὴν πρὸς ἐπάλειψιν τῶν πληγῶν, ὧν διηκολύνε τὴν ἐπούλωσιν, ὡς προανεφέρθη. Ἀλλὰ καὶ κατὰ τῆς ὀξειδώσεως τῶν μετάλλων ἐχρησιμοποιεῖτο κατὰ τὴν ἀρχαιότητα τὸ ἔλαιον¹¹.

Ἐκτὸς ὅμως τῶν ἀνωτέρω περιπτώσεων χρησιμοποίησε τοῦ ἐλαίου, τοῦτο παρ' ἀρχαίους Ἕλλησιν ἐχρησιμοποιεῖτο εἰς τὰς χ ο ἰ ἄ ς ἢ ν ε κ ρ ι κ ἄ ς σ π ο ν δ ἄ ς, αἱ ὁποῖαι ἦσαν τριπλαῖ, «ἄλλη ἐπ' ἄλλη τοῖς νεκροῖς χέομεναι, ἢ μὲν ἐκ μελικράτου, ἢ δὲ ἐξ οἴνου ἢ ἐλαίου, ἢ δὲ ἐξ ὕδατος πηγαίου». (Συνεχίζεται) † Ὁ Θαυμακοῦ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

11. Μεγάλῃ Ἑλληνικῇ Ἐγκυκλοπαιδείᾳ τόμος Θ', Ἀθήναι 1929, σελ. 874, στ. α'-γ', ἐν λέξει ἔλαιον. Χαραλ. Ἱ. Βουλ. ο δ ἡ μου, Δοκίμιον περὶ τοῦ ἰδιωτικοῦ βίου τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, τόμος Β', Ἀθήναι 1903, σελ. 299, κ.ε.

δραν του εἰς ἀγίαν Τράπεζαν, ἐπὶ τῆς ὁποίας, μυσταγογοὶ σεῖς καὶ ἱεροφάνται, καλεῖσθε νὰ «μετόνσιώνετε τὸ γήινον εἰς οὐράνιον, τὸ χῶμα εἰς αἰθέρα, τὸν πηλὸν εἰς πνεῦμα». Ἀληθῶς, κάτι τὸ μέγα καὶ ὑψηλὸν συντελεῖται δι' ὑμῶν. Ἔσθε δημιοῦργοι, ἀλλὰ καὶ ἀγωνισταί. Ἐξορμάτε, τεσσαρακοντάριοι Ἐπιτελεῖς τῆς Στρατενομένης Ἐκκλησίας, γεμάτοι Χριστόν, κατὰφορτοὶ ἀπὸ ἱερὰς ἀναμνήσεις καὶ πνευματῆμοφοροι, ὡς «λέοντες πύρ πνέοντες» δι' ἀγῶνας πνευματικῶς. Διὰ νὰ δώσετε τὴν μεγάλην Μάχη ν. Στράτευμά σας θὰ εἶναι αἱ φάλαγγες τῶν παιδιῶν, αὐτὸ «τὸ πολυπληθέστερον στράτευμα, ποὺ στρατεύεται ὑπὸ τὴν αὐτὴν σημασίαν», ὅπως ἐλέχθη χαρακτηριστικῶς εἰς τι παγκόσμιον Συνέδριον Χριστιανικῆς Νεολαίας. Προφανῆς εἶναι βεβαίως, ὅτι θὰ χρειασθῆ προηγουμένως νὰ κερδίσωμεν αὐτὰ τὰ νειῶτα, πρὶν τὰ χρησιμοποιήσωμεν. Ἄς ὁμολογηθῆ ἐν εἰλικρινείᾳ ὅτι δὲν ἐπρόξαμεν μέχρι τοῦδε ὀλοῖμα, ὅτι ἔπρεπε διὰ τὸ Παιδί. Διὰ τοῦτο καὶ ἔχει ἐκφύγει ἡ νεότης ἀπὸ τὸν πνευματικὸν μας ἔλεγχον. Ἐκ τῆς ἐκβάσεως τῆς μάχης αὐτῆς τῆς Ἐκκλησίας μας θὰ ἐξαρθῆ «ποῖος θὰ κυβερνήσῃ τὸν ἄνθρωπον μελλοντικῶς, ποῖος θὰ τοῦ παράσῃ τὸν ἰδικόν του προσανατολισμὸν καθὼς παλαίει πρὸς τὸ χάος καὶ τὰ ἐρείπια τοῦ παρόντος». Ἀποβαίνει οὕτω Μάχη τοῦ πολιτισμοῦ. Διὰ τοῦτο εἶπα, ὅτι εἶναι μεγάλη ἡ ἀποστολή καὶ ἡ τιμὴ μεγάλη. Μὲ συναίσθησιν λοιπὸν τοῦ χρέους, ἐργασθῆτε, ὥστε νὰ ὑψωθῆ ποιτικῶς ἡ στάθμη τοῦ Κ. Σ. Προσωπικότητες ἀκτινοβολοῦσαι, τῶν ὁποίων ἡ διδασκαλία ἀλλὰ πρὸ παντὸς ἡ ζωὴ, τὸ παράδειγμα θὰ ἠλεκτρίξῃ. Ἡ ἐδλογημένη ἐργασία σας θὰ ἀποτελέσῃ τὸ μόνον δραστηκὸν ἀντίδοτον εἰς τὴν φθοροποιὸν ἐπίδρασιν τῶν «καινῶν δαιμονίων» καὶ τὸ ἀνασχετικὸν φράγμα εἰς τὸ κῶμα τῆς παιδικῆς ἐκκλησιαστικότητος καὶ τοῦ «τεντυμποῖσμοῦ», ποὺ κατάκλυσε κυριολεκτικῶς τὰς συγχρόνους κοινωνίας.

Στῆτε καλῶς!

Ἡ ἀγία μας Ἐκκλησία ἐμπιστεύεται εἰς τὰς χεῖράς σας τὸ πολυτιμότερον ἐπὶ γῆς: τὰς τρυφερὰς παιδικὰς ψυχὰς. Σᾶς ἐμπιστεύεται τὰ «ἀρνία» τῆς πνευματικῆς μάνδρας τῆς. «Βόσκει τὰ ἀρνία μου» λέγει ἀπευθυνομένη μητρικῶς εἰς ἕκαστον ἐξ ὑμῶν. Ἀφορῶντες εἰς τὸν τῆς πίστεως Ἀρχηγόν καὶ μοναδικὸν Παιδαγωγὸν τῆς ἀνθρωπότητος, τὸν Σωτῆρα Χριστόν, χωρεῖτε ἐμπρός, ὑπὸ τὰς ἐδλογίας καὶ ὀδηγίας τῶν οἰκείων Ποιμεναρχῶν, μὲ ἱερὸν ἐνθουσιασμὸν καὶ πνοήν, σκαπανεῖς σεῖς τοῦ ἀληθινοῦ πολιτισμοῦ. Καὶ ὁ Κύριος θὰ ἐδλογίσῃ.

Καὶ τὸ ὄραμα ὅλων μας θὰ γίνῃ πραγματικότης. Θὰ προετοιμάσετε σεῖς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἀνθησιν καὶ ἐθνικὴν ἀναγέννησιν. Διότι πρέπει, ἐπὶ τέλος, νὰ τὸ συνειδητοποιήσωμεν οἱ πάντες: Μέσα εἰς τὰ Ἐκκλησιαστικὰ Κατηχητικὰ Σχολεῖα κτίζεται ἡ ἀδριανὴ Ἑλλάς, ἡ ἐνδοξὸς Ἑλλάς τοῦ Χριστοῦ!

Πρωτοσ. ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ ΓΙΑΛΟΥΡΗΣ

Η ΧΡΙΣΤΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΣΩΤΗΡΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΛΑΤΡΕΙΑΣ

Ἡ Ὁρθόδοξος λατρεία, στοιχοῦσα τῇ διδασκαλίᾳ τῶν μεγάλων Ἑλλήνων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, διὰ τοὺς ὁποίους, ὡς παρατηρεῖ ὁ Καθηγητῆς Ἰωάννης Καρμίρης, «ἡ Σωτηριολογία ἦτο κατ' οὐσίαν Χριστολογία»¹, παρουσιάζει ἀπαράμιλλον συνδυασμὸν Χριστολογίας καὶ Σωτηριολογίας.

Ποικιλοτρόπως τὰ ὀρθόδοξα λειτουργικὰ κείμενα ὀδηγοῦν ἡμᾶς εἰς τὸ νὰ ἔχωμεν ζῶσαν ἐσωτερικὴν ἐμπειρίαν, ὅτι ἐν Χριστῷ εὐρίσκομεν τὴν πλήρωσιν τῆς πανανθρωπίνης λυτρωτικῆς νοσταλγίας, καθ' ὅσον Οὗτος εἶναι «ὁ καταβάς ἐπὶ γῆς εἰς τὸ σῶσαι τὸν κόσμον... διὰ ἔλεος πολὺ» καὶ «ἐρρύσατο ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐξουσίας τοῦ σκότους καὶ μετέστησεν εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ» (Κολοσ. α', 13—14). Ἡ καθ' ὅλου Σωτηριολογία τῆς λατρείας μας ἐρείδεται ἐπὶ τῆς ἔκπαλαι ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ Ἀνατολῇ ὑπαρχούσης καὶ πρὸς τὴν νομικὴν περὶ σωτηρίας ἀντίληψιν τῆς Δυτικῆς Χριστιανοσύνης ἀντιτιθεμένης «μυστικῆς περὶ σωτηρίας ἀντίληψως, ἥτις, εἰσελθοῦσα ἐνωρὶς καὶ εἰς τὴν λατρείαν καὶ τὴν εὐσέβειαν τοῦ λαοῦ, ἐβιώθη βαθύτατα ὑπ' αὐτοῦ διὰ τῶν αἰώνων καὶ μετουσιώθη εἰς θεσπεσίους ἐκκλησιαστικούς ὕμνους.»² Γενικῶς ἡ λατρεία μας, συνωδᾷ τῇ διδασκαλίᾳ τῶν Ἑλλήνων Πατέρων, «ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς δυτικούς, τοὺς μονομερῶς τονίσαντας τὸν σταυρικὸν θάνατον τοῦ Κυρίου», ἐξαιρεῖ ἅπαντας τοὺς κυρίους σταθμούς τῆς ὑφ' ἡμῶν μυστικῶς βιουμένης ἀπολυτρωτικῆς ἐνεργείας τοῦ Χριστοῦ³.

Ὁ Σωτὴρ διὰ τοὺς βιοῦντας τὴν λατρείαν μας εἶναι πρωτίστως ὁ «τῶν πάντων βασιλεὺς», ὁ «συνέχων παλάμη» καὶ «νεύματι κρατῶν κτίσιν ἅπασαν», «ὁ τὸν οὐρανὸν ἀστράσιν ἀγλαίσας καὶ κοσμήσας τοῖς ἄνθεσι τὴν γῆν, «ὁ λίμνας καὶ πηγὰς καὶ θαλάσσας ποιήσας», «ὁ τῆς ζωῆς ταμιοῦχος». Ἄλλ' ἐπειδὴ ὁ Σωτὴρ, —καὶ ὅταν «ἐπεσκέψατο τὴν ἡμετέραν πτωχείαν», λαβὼν «βροτεῖαν σάρκα» καὶ «κατὰ πάντα τοῖς ἀδελφοῖς ὁμοιωθεὶς», οὐδόλως ἐγκατέλειπε τοὺς «πατρικοὺς κόλπους» καὶ τὸ θεῖον μεγαλεῖόν του, δι' αὐτὸ τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν, ἣν προσέλαβεν, ἤνωσε μετὰ τῆς θείας, ἀνεκαίνισεν, ἠγίασεν, ἀπηφθάρτισε καὶ ἐθέωσε «δυνάμει», μεταδούς εἰς αὐτὴν θείαν ζωὴν, οὕτω δ' ἀπειργάσατο τὴν ἀρχὴν τῆς ἀπολυτρώσεως». Ὁ Σωτὴρ ἐγένετο σύμμορφος τῷ σώματι τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν, ἵνα ἡμᾶς συμμόρφους ποιῆσῃ τῆς εἰκόνος τῆς δόξης αὐτοῦ» καὶ ἵνα «τὴν ῥυπαθεῖσαν εἰκόνα, εἰς τὸ ἀρχαῖον ἀναμορφώσας, τῷ θεῷ κάλλει συγκαταμίξῃ». Τοιαύτης οὐσης τῆς σημασίας τῆς θείας Ἐνσαρκώσεως κατὰ τὸ ἐν τῇ ὀρθοδόξῳ λατρείᾳ αἰσθητοποιούμενον ὀρθόδοξον Πνεῦμα, ἐξηγεῖται διατὶ αὕτη ἐξαιρεῖ

τὸν βόλον τῆς Θεοτόκου ἐν τῇ καθ' ὅλου τελεσιουργία τοῦ Μυστηρίου τῆς θείας Οἰκονομίας⁴.

Εἶτα εἰς τὴν ἀπολύτρωσιν τοῦ ἀνθρώπου συντελεῖ τὰ μέγιστα τὸ προφητικὸν ἄξιωμα τοῦ Χριστοῦ, ὅστις ὡς «Ἡλιος δικαιοσύνης» καὶ «φωτοδότης» «τοῖς ἐν σκότει καθεύδουσιν ἐπέφανεν», ὀδηγῶν διὰ τοῦ ἀύλου φωτὸς «πρὸς γνῶσιν θεϊκῆν ἅπαντας», «φωτίζων τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν διανοῶν καὶ καρδιῶν» «εἰς ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας», «λάμπων ἐν ταῖς καρδίαις τὸ τῆς Θεογνωσίας ἀκήρατον φῶς καὶ τοὺς τῆς διανοίας ἡμῶν ὀφθαλμοὺς» διανοίγων «εἰς τὴν τῶν εὐαγγελικῶν κηρυγμάτων κατανόησιν». Ἄλλ' ὁ Σωτὴρ εἶναι «τοῦ φωτὸς χορηγός» οὐ μόνον διὰ τῆς διδασκαλίας αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦ ἁγίου αὐτοῦ παραδείγματος. Διὸ «ὁ λέγων ἐν αὐτῷ μένειν ὀφείλει, καθὼς ἐκεῖνος περιεπάτησε, καὶ αὐτὸς οὕτω περιπατεῖν» (Ἀ' Ἰωάν. β', 6). Οὕτως ὁ ζῶν κατὰ τὴν διδασκαλίαν καὶ τὸ παράδειγμα τοῦ Χριστοῦ ἀποκαθίσταται εἰς τὸν ἀρχικὸν προορισμὸν του, ἐπαναφέρεται «εἰς τὴν ἐξ ἧς παρεξέκλινε καὶ ἀπεπλανήθη ὁδὸν τῆς ἡθικῆς τελειώσεως καὶ θεώσεως καὶ φθάνει εἰς τὴν ὁμοίωσιν τοῦ Θεοῦ, ἀνακαινιζομένου τοῦ «κατ' εἰκόνα»⁵.

Εἶτα δέον νὰ ἐξαρθῇ ἡ διὰ τῆς Ὁρθοδόξου Λατρείας βίωσις τοῦ τε «σταυρωσίμου» καὶ «ἀναστασίμου» Πάσχα καὶ ἡ ἐνεργὸς μυστικὴ συμμετοχὴ τῶν πιστῶν εἰς τὰ πάθη καὶ τὴν δόξαν τοῦ Χριστοῦ, τ. ἔ. εἰς τὰς κυριώτερας ἐκδηλώσεις τοῦ ἀρχιερατικοῦ καὶ βασιλικοῦ τοῦ ἁξιώματος.

Ὁ Σωτὴρ εἶναι, κατὰ τὰ λειτουργικὰ μας κείμενα, ὁ «φρικτὰ πάθη δι' ἡμᾶς ὑπόστας», «ὁ ὑπὲρ τοῦ κόσμου σφαγεὶς ἐκουσίως Υἱὸς τοῦ Θεοῦ», ὁ δι' ἕκαστον ἐξ ἡμῶν «ἐν Σταυρῷ τὰς ἀχράντους του χεῖρας ἀπλώσας», ὁ «ὑπὲρ ἡμῶν ἀποθανὼν» καὶ δούς «ἐαυτὸν ἀντίλυτρον ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν», ὁ «πηγάσας ἡμῖν τὴν ἄφесιν, ὁ κεντηθεὶς τὴν πλευρὰν καὶ ἀναβλύζων ἡμῖν κρουνοὺς ζωῆς», ὁ «δι' ἑαυτοῦ καθαρισμόν ποιησάμενος τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν». Διὰ τοῦ «ἀντιπροσωπευτικὸν χαρακτήρα κεκτημένου σταυρικοῦ θανάτου τοῦ Σωτῆρος» «ἐχθροὶ ὄντες κατηλλάγημεν τῷ Θεῷ», διαρρηχθέντος τοῦ χειρογράφου τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν. Ὁ Χριστὸς διὰ τοῦ αἵματός του ὑπέγραψε βασιλικῶς τὴν ἐκ τῆς δουλείας τοῦ ἐχθροῦ ἐλευθερίαν τῶν ἀνθρώπων.

Ἄλλ' ὁ σταυρικὸς θάνατος τοῦ Σωτῆρος δὲν εἶναι μόνον «ἰλασμός» καὶ «καταλλαγή» καὶ εἰρήνευσις μετὰ τοῦ Θεοῦ καὶ δημιουργία νέας θείας ζωῆς ἐν ἀνθρώποις, καθ' ὅσον «τὰ ἀρχαῖα παρῆλθεν, ἰδοὺ

4. Τὰ εἰς τὴν Θεοτόκον ἀποδιδόμενα χαρίσματα, ἰδιώματα καὶ λειτουργήματα «δὲν ἀποδίδονται αὐτῇ αὐτονόμως καὶ ἀνεξαρτήτως ἀπὸ τοῦ Υἱοῦ αὐτῆς καὶ Σωτῆρος Χριστοῦ ἐκλαμβανομένη, ἀλλὰ μόνον ἐν τῇ τῆς Μητρὸς τοῦ Θεοῦ ἀνθρώπου ιδιότητι αὐτῆς» (Ἰωάννου Καλογήρου, Μαρία ἡ ἀειπάρθετος Θεοτόκος κατὰ τὴν Ὁρθόδοξον Πίστιν, ἐν Θεσσαλονικῇ 1957, σελ. 106).

5. Ἰω. Καρμίρης, ἐνθ' ἀνωτ., σελ. 61.

1. Ἰω. Καρμίρης, Σύνοψις τῆς δογματικῆς διδασκαλίας τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας, ἐν Ἀθήναις 1957, σελ. 44.

2. Ἐνθ' ἀνωτ., σελ. 52.

3. Αὐτόθι.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Σταθερά πρόδος.

Αἱ εἰς τὴν στήλην τῶν «Χρονικῶν» δημοσιεύμεναι ἐσχάτως πληροφορίαι περὶ τῶν ἐν τῇ Ἱερᾷ Ἀρχιεπισκοπῇ Ἀθηνῶν καὶ ἐν ταῖς διαφόροις Ἱεραῖς Μητροπόλεσι Ἐφημεριακῶν Συνάξεων καὶ Ἱερατικῶν Συνεδρίων, αἵτινες καὶ ἄτινα συγκαλοῦνται ὑπὸ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Θεοκλήτου καὶ ὑπὸ τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν, ἀποτελεῖ ἐκδήλωσιν τῆς σταθερᾶς προόδου, τὴν ὁποίαν ἐπιτελεῖ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἡ Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία εἰς τὸν τομέα τῆς προσπάθειας πρὸς ἀνώψωσιν τῆς πνευματικῆς στάθμης τοῦ ἐφημεριακοῦ ἰ. κλήρου.

γέγονε καινὰ τὰ πάντα) (Β' Κορ. ε', 17)⁶, ἀλλ' εἶναι καὶ θρίαμβος ἐναντίον τῶν «ἀρχῶν» καὶ τῶν «ἐξουσιῶν τοῦ σκότους» καὶ συγχρόνως κατάργησις τοῦ τὸ κράτος ἔχοντος τοῦ θανάτου, τ.ε. τοῦ διαβόλου (Ἐβρ. β', 14). Ὁ θάνατος τοῦ Χριστοῦ σημαίνει τὴν σκύλευσιν καὶ νέκρωσιν τοῦ θανάτου, τὴν διάλυσιν «τῶν κλειθρῶν τοῦ Ἄδου», τὴν κατάλυσιν τῆς ἐξουσίας αὐτοῦ, τὴν ἐκ φθορᾶς μετάστασιν ἡμῶν εἰς τὴν ἀφθαρσίαν, τὴν αἰχμαλωσίαν τοῦ Ἄδου, τὴν ἀπελευθέρωσιν τῶν δεσμωτῶν τοῦ Ἄδου, τὴν διὰ τῆς εἰς Ἄδου καθόδου λύσιν τῶν ὀδυνῶν τοῦ θανάτου⁷ καὶ τὴν διὰ τῆς ἐπακολουθησάσης Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ ὀριστικὴν διάλυσιν τοῦ βασιλείου τῆς φθορᾶς καὶ τοῦ θανάτου.

Τούτων οὕτως ἐχόντων καὶ λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἐν τοῖς λειτουργικοῖς μας κειμένοις δι' ἀπαρμύλλων ποιητικῶν συνθέσεων περιγράφονται ἐπανειλημμένως τὰ πάθη τοῦ Χριστοῦ καὶ ὁ Σταυρὸς κατέχει κεντρικωτάτην θέσιν, ἐξυμνούμενος ἐν ταῖς πλείστασι τῶν ἀκολουθιῶν, καθίσταται πλέον ἡ δῆλον, ὅτι ὁ Σταυρὸς οὐδόλωρ κατέχει ἐν τῇ Ὁρθόδοξῳ Ἀνατολῇ ἡσσονα θέσιν ἢ ἐν τῇ Δύσει⁸.

Ἄλλ' ἐὰν εἰς τὸ κέντρον τῆς ὑπὸ τῶν πιστῶν βιώσεως τοῦ σωτηριολογικοῦ καὶ χριστολογικοῦ περιχομένου τῆς λατρείας μας ἴσταται ἡ βίωσις τοῦ «σταυρωσίμου» Πάσχα, οὐδέποτε ἐκφεύγει τῆς προσοχῆς αὐτῶν, ὅτι ὁ σκοπὸς αὐτοῦ εἶναι τὸ ὀργανικῶς συνδεόμενον μετ' αὐτοῦ «ἀναστάσιμον» Πάσχα, δοθέντος ὅτι ὁ ἐσχάτος σκοπὸς τοῦ σταυρικοῦ θανάτου τοῦ Χριστοῦ ὑπῆρξεν ἢ διὰ τῆς Ἀναστάσεως αὐτοῦ καθολικὴ ἀνάστασις τοῦ μυστικοῦ σώματός Του, τὸ νὰ «ὀδοποιήσῃ πάσῃ σαρκὶ τὴν ἐκ νεκρῶν ἀνάστασιν», τὸ νὰ ἀποβῇ ἀρχὴ τῶν κεκοιμημένων, πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν, τὸ νὰ ἀνέλθῃ εἰς οὐρανοῦς, νὰ κα-

Ἐν τοῖς Ἱερατικοῖς τούτοις Συνεδρίοις καὶ ἐν ταῖς Ἐφημεριακαῖς Συνάξεσι οὐ μόνον δημιουργεῖται ἀτμόσφαιρα ἀγάπης, κατανύξεως καὶ πνευματικῆς ἐξάρσεως, ἀλλὰ καὶ διαφωτίζονται οἱ εὐλαβέστατοι ἐφημέριοι ἐπὶ πλείστον ζητημάτων ποιμαντικῶν, τελετουργικῶν, λειτουργικῶν, ὁμιλητικῶν, κατηχητικῶν, ἱεραποστολικῶν, διοικητικῶν, κοινωνικῶν κ.λ.π.

Ἐὰν εἰς ταῦτα προστεθῇ καὶ ἡ μόρφωσις, τὴν ὁποίαν λαμβάνουν πολλοὶ ἱερεῖς ἐνθεν μὲν ἐν ταῖς Θεολογικαῖς Σχολαῖς τῶν Πανεπιστημίων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης ἢ ἐν ταῖς Ἱερατικαῖς Σχολαῖς ἢ ἐν τοῖς Ἐκκλησιαστικοῖς Φροντιστηρίοις ἢ ἐν τῷ ὑπὸ τῆς ᾿Αποστολικῆς Διακονίας» κατευθυνόμενῳ

θήσῃ «ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης τοῦ οὐρανοῦ πατρὸς ἐν ὑψηλοῖς» ὡς «Βασιλεὺς τῆς δόξης», νὰ «πῆξῃ τὴν Ἐκκλησίαν» καὶ νὰ γίνῃ «δομήτωρ» ταύτης ἐπὶ τῷ τέλει τῆς ἀνωψώσεως πάντων ἀπὸ γῆς πρὸς οὐράνια, τοῦ διὰ τῆς χαριζομένης ἡμῖν ἀφθαρσίας τῆς σαρκὸς» μετασχηματισμοῦ τοῦ σώματος «τῆς ταπεινώσεως ἡμῶν εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸ σύμμορφον τῷ σώματι τῆς δόξης αὐτοῦ» (Φίλιπ. γ', 21) καὶ τῆς κατακτήσεως τῆς ἀλήκτου εὐφροσύνης» καὶ τῶν στεφάνων, τοὺς ὁποίους θὰ δώσῃ ὁ Χριστὸς, ὅταν περιστοιχιζόμενος ὑπὸ τῶν ἀγγελικῶν οὐρανίων ἀρχῶν «ἤξῃ μετὰ δόξης», ἵνα ἀναστήσῃ «πᾶν τὸ πλάσμα τοῦ κρίνεσθαι», «καινίσῃ νόμους φύσεως» καὶ ἐλευθέρωσῃ καὶ αὐτὴν τὴν συστενάζουσαν καὶ συνωδίνουσαν μετὰ τοῦ πεσόντος ἀνθρώπου κτίσιν «ἀπὸ τῆς δουλείας τῆς φθορᾶς εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ Χριστοῦ».

Ὅστε, κατὰ τὴν λατρείαν μας, «ὁ ἀκρογωνιαίος λίθος, τὸ κέντρον ὅλης τῆς νέας οἰκονομίας εἶναι Ἀναστὰς Χριστὸς». Οὐ μόνον διὰ τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα, ἀλλὰ καὶ κατὰ πᾶσαν Κυριακὴν, ὡς καὶ κατὰ τὰς λοιπὰς ἡμέρας, καθ' ἃς τελεῖται ἡ θεία Λειτουργία, ἡ λατρεία μας παρουσιάζει εἰς ἕκαστον ἐξ ἡμῶν τὴν νέαν ζωὴν, τὴν ὁποίαν προσφέρει ἡμῖν ὁ θριαμβευτὴς Χριστὸς. Πᾶσα ἐκφανσις τῆς λειτουργικῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας μας ὡς ἄξονα, πέραξ τοῦ ὁποίου αὕτη περιστρέφεται, ἔχει τὸ Πάσχα. Ὡς γράφει ὁ Τύτσιαν (Tyciac), «ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἀνατολῆς εἶναι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἀναστάσεως... Τὸ Πάσχα εἶναι διάβασις. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἀνατολῆς βιοῖ τὴν διάβασιν ταύτην ἐκ τοῦ κόσμου πρὸς τὸν Θεόν, ἐκ τῆς γῆς πρὸς τὸν οὐρανόν, ἐκ τοῦ προσκαίρου πρὸς τὴν αἰώνιον ζωὴν, ἐκ τοῦ σκότους πρὸς τὸ φῶς, ἐκ τῆς πτωχείας πρὸς τὴν μεγαλοπρέπειαν τοῦ πλούτου»⁹.

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Δ. ΘΕΟΔΩΡΟΥ

Ἵφρηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

6. Ἐνθ' ἄνωτ., σελ. 64.

7. Διὰ τὴν σημασίαν τῆς εἰς Ἄδου καθόδου τοῦ Χριστοῦ ἰδὲ τὴν εἰδικὴν πραγματείαν: Ἰω. Κ α ρ μ ἴ ρ η, Ἡ εἰς Ἄδου καθόδος τοῦ Χριστοῦ ἐξ ἐπόψεως ὀρθοδόξου, ἐν Ἀθήναις 1939.

8. Πρβλ. Ἰω. Κ α ρ μ ἴ ρ η, Σύνοψις..., σελ. 62.

9. J. Tyciac, Die Liturgie als Quelle östlicher Frömmigkeit (Ecclesia Orans, τόμ. 20), Freiburg im Br. 1937, σελ. 2.

«Πνευματικῶ Φροντιστηρίῳ τῶν Κληρικῶν Ἑλλάδος» ἢ τῶ «Φροντιστηρίῳ Κατηχητικῶν Στελεχῶν», ἐτέρωθεν δὲ διὰ τῆς ἀναγνώσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἐκδόσεων καὶ Περιοδικῶν καὶ ἰδία τοῦ «Ἐφημερίου», καθίσταται πλέον ἢ δῆλον, ὅτι, παρὰ τὰς μεμνημορίας, ὁλονὲν καὶ περισσότερον ἀνέρχεται ἢ πνευματικῆ στάθμη τοῦ ἐφημεριακοῦ μας κλήρου.

Ἰδιαίτερος ἀποκαλυπτικόν.

Εἰς τοὺς ἀναγνώστας τῆς «Ἐκκλησίας» ἰδιαίτερον καὶ ὄλως εὐχάριστον ἐντύπωσιν ἐνεποίησε τὸ γεγονός, ὅτι τὸ εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον αὐτῆς δημοσιευθὲν ἀποκαλυπτικὸν ἄρθρον τοῦ συνεργάτου τῆς «Ἐκκλησίας» κ. Κωνσταντίνου Τσιροπούλου περὶ τοῦ «συγχρόνου χριστιανικοῦ θεάτρου» ἀπέδειξε, ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία εἶναι ζῶσα Ἐκκλησία, παρακολουθοῦσα μετὰ κατανοήσεως τὰ σύγχρονα πνευματικὰ φεύματα καὶ καλλιτεχνικὰ ζητήματα.

Ἰδιαίτερος ἀποκαλυπτικὸν ὑπῆρξε τὸ ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ παρατιθέμενον Μήνυμα τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Θεοκλήτου πρὸς τοὺς μετασχόντας τοῦ ἐν Γαλλίᾳ κατὰ τὸ θέρος συνελθόντος «Δευτέρου Διεθνoῦς Συνεδρίου τοῦ συγχρόνου χριστιανικοῦ (θεατρικοῦ) δράματος». Τὸ Μήνυμα τοῦτο, ὅπερ μετεδόθη μετὰ τιμητικῶν σχολίων καὶ ἀπὸ τῆς Παρισινῆς Τηλεοράσεως, μαρτυρεῖ πεφωτισμένην καὶ ὑγιᾶς συγκεκριμένην ἀντίληψιν περὶ τοῦ ἀνακαινιστικοῦ ὁρόλου τῆς Ἐκκλησίας ἐν τῇ συγχρόνῳ ἀνθρωπότητι. «Οἱ σημερινοὶ καιροί, — ἐτόνισεν ὁ Μακαριώτατος ἐν τῷ Μηνύματι τούτῳ—, ἀποτελοῦν καμπὴν κρίσιμον εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς ἀνθρωπότητος καὶ ἡ εὐθύνη ἡμῶν τῶν χριστιανῶν κορυφοῦται, δεδομένου, ὅτι ὀφείλομεν νὰ εἴμεθα τὸ φῶς ἐν τῷ κόσμῳ καὶ ἡ δρόσος ἐν τῷ ἀρχμῶ». Δι' αὐτό, —προσέθεσε—, «ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἰδιαίτερος» ἐνδιαφέρεται «διὰ τὸ θερηκεντικὸν Δράμα» καὶ ἔχει «ἐντὸς τῶν ἀμέσως πρὸς ἐκτέλεσιν σχεδίων τῆς τὴν δημιουργίαν καὶ ἀνάπτυξιν τοῦ Χριστιανικοῦ Θεάτρου, διὰ τὴν ἱεραποστολὴν καὶ ψυχαγωγίαν τῶν τέκνων αὐτῆς».

Ἄς εὐχηθῶμεν, ὅπως τὰ σχέδια τὰυτά πραγματοποιηθοῦν ὡς τάχιστα, ἵνα δημιουργηθῇ σοβαρὸν καὶ τελεσφόρον ἀντίρροπον ἐναντίον τῶν φθοροποιῶν θεαμάτων καὶ ἵνα ἐν τῷ μέλλοντι αἱ ἐνορίαι καὶ τὰ ἐν αὐταῖς δημιουργηθόμενα διὰ τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων Ἐνοριακὰ Κέντρα Νεότητος ἔχουν, πρὸς τοῖς ἄλλοις, εἰς τὴν διάθεσιν αὐτῶν καὶ ἐν σπουδαιότατον μέσον τῆς τόσον ἀναγκαίας ὑγιoῦς ψυχαγωγίας.

Πανηγυρικὸς Τόμος.

Θερμὰ συγχαρητήρια ὀφείλονται εἰς τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Θεσσαλονίκης κ. Παντελεήμονα καὶ εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης διὰ τὴν ὑπ' αὐτῶν ἐκδοσιν Πανηγυρικοῦ Τόμου τοῦ εορτασμοῦ τῆς ἐξακοσιοστῆς ἐπετείου τοῦ θανάτου τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, Ἀρχιεπισκόπου Θεσσαλονίκης. Ὡσαύτως θερμὰ συγχαρητήρια ὀφείλονται καὶ εἰς τὸν ἐπιμεληθέντα τῆς λαμ-

πρᾶς καὶ καλλιτεχνικωτάτης ἐκδόσεως τοῦ Τόμου τούτου Γενικὸν Γραμματέα τῆς Ἐπιτροπῆς εορτασμοῦ Καθηγητὴν κ. Παναγιώτην Χρήστου.

Ὁ Τόμος οὗτος, «περιλαμβάνων χρονικὸν τοῦ γενομένου εορτασμοῦ καὶ ἐπιστημονικὸν συμπόσιον τῇ συνεργασίᾳ τῶν κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτοῦ ὀμιλητῶν καὶ ἄλλων ἐπιστημόνων», ἐπισφραγίζει τὸν μνημειώδη πράγματι εορτασμόν».

Πράγματι! Ὡς ὁ εορτασμοὸς ἐκεῖνος, οὕτω καὶ ὁ Τόμος οὗτος οὐ μόνον συντελεῖ εἰς τὴν ἔξαρσιν τῆς προσωπικότητος καὶ τοῦ ἔργου τοῦ ἁγίου Γρηγορίου Παλαμᾶ, ἀλλὰ καὶ συντελεῖ εἰς τὸ νὰ προβληθοῦν ἔσθην μὲν οἱ θησαυροὶ τῆς καθ' ὅλον Ὁρθοδόξου Παραδόσεως, τῆς ὁποίας ἐκλεκτὸς ἐκπρόσωπος καὶ ὑπερασπιστὴς ὑπῆρξε τὸ εὐγενὲς καὶ ἐκλεκτὸν τοῦτο τέκνον τῆς Ἐκκλησίας μας, ἐτέρωθεν δὲ τὸ ὀρθόδοξον μοναχικὸν πνεῦμα καὶ ἰδεώδες καὶ ἐκ τρίτου ἢ νεωτέρα Ὁρθόδοξος Θεολογία.

«Θεολογικαὶ ἐργασίαι».

Νέον δείγμα, τοῦ ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ῥωσίας, παρὰ τοὺς διωγμούς, τοὺς ὁποίους αὐτὴ ὑπέστη ὑπὸ τοῦ κομμουνιστικοῦ καθεστώτος, ἔχει ἐπανεύρει τὴν ὁδόν, ἣτις ἄγει αὐτὴν εἰς τὴν πρόοδον καὶ τὴν ἀναγέννησιν, εἶναι τὸ ὅτι τὸ Πατριαρχεῖον Μόσχας ἐξέδωκε ὑπὸ τὸν τίτλον «Θεολογικαὶ Ἐργασίαι» τὸν πρῶτον τόμον θεολογικῆς ἐπιθεωρήσεως, ἣτις θὰ ἐκδίδεται ἅπαξ τοῦ ἔτους.

Εἶναι ἀληθῶς ἀξιοὶ ἰδιαίτερας ἐξάρσεως οἱ σκοποὶ τῆς ἐκδόσεως ταύτης, διὰ τῆς ὁποίας ἐπιδιώκεται «ἡ ἀποκάλυψις τῶν πνευματικῶν θησαυρῶν τῆς Ὁρθοδοξίας, ἡ ἐνημέρωσις τῶν θεολογικῶν κύκλων τῶν ἀδελφῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καὶ τῶν ἄλλων χριστιανικῶν ὁμολογιῶν ἐπὶ τῶν ἐπιτελέσεων τῆς ὄψιμης θεολογικῆς σκέψεως... καὶ γενικῶς ἡ συμβολὴ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς Θεολογίας ἐν τῇ Ῥωσικῇ Ἐκκλησίᾳ».

Ἐκφράζοντες τὴν εὐκρινῆ ἡμῶν χαρὰν διὰ τὴν νέαν αὐτὴν προσπάθειαν τῆς Ῥωσικῆς Ἐκκλησίας, εὐχόμεθα ὀλοψύχως, ὅπως αὐτὴ στεφθῇ ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας, συντελοῦσα εἰς τὴν πρόοδον τῆς καθ' ὅλον Ὁρθοδόξου Θεολογίας καὶ εἰς τὴν ὑπ' αὐτῆς διακέρυξιν τῆς ἀληθείας, ὅτι μόνον ἡ προσήλωσις εἰς τὰς ὀρθοδόξους παραδόσεις καὶ ἡ εὐκρινῆς καὶ ἀνιδιοτελεῆς συνεργασία πασῶν τῶν ἐπὶ μέρος ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ἐν τῇ μακραίῳ ἱεραρχικῇ τάξει αὐτῶν θὰ ὀδηγήσῃ τὴν ἀνθρωπότητα εἰς τὴν ὁδὸν τῆς πνευματικῆς ἀναγεννήσεως καὶ ἀνορθώσεως.

«Ἐκλεκτοὶ Ψαλμοί».

Εἶναι λίαν εὐχάριστον τὸ γεγονός, ὅτι τὸ βιβλίον τοῦ Προτάνεως τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Βασιλείου Βέλλα «Ἐκλεκτοὶ Ψαλμοί» ἐκκυκλοφόρησε κατ' αὐτὰς εἰς τρίτην ἐπιτηρημένην καὶ λίαν ἐπιμελημένην καὶ καλλιτεχνικὴν ἐκδοσιν.

Τὸ βιβλίον τοῦτο, χειραγωγοῦν τὸν ἀναγνώστην εἰς τὴν ἀπὸ πάσης πλευρᾶς γνῶσιν τῶν πνευματικῶν θησαυρῶν τοῦ Ψαλτηρίου καὶ ἐρμηνεῦον κατὰ τρόπον

βαθυστόχαστον, ἀριστοτεχνικὸν καὶ γλαφυρὸν τὸς πλέον ἐκλεκτοὺς τῶν ψαλμῶν, δὲν παρέχει μόνον ἄριστον βοήθημα εἰς τοὺς ἐντροφῶντας εἰς τὴν μελέτην τῶν βιβλικῶν ἀληθειῶν, ἀλλ' ἐξυπηρετεῖ καὶ γενικωτέρους ἐκκλησιαστικὸς σκοποὺς, συμβαλλόμενον εἰς τὴν ὑπὸ τῶν ὀρθοδόξων πιστῶν κατανοήσιν τῶν ἐν τῇ λατρείᾳ μας χρησιμοποιουμένων ἀναγνωσμάτων τῇ Παλαιᾷ Διαθήκῃ. Θὰ ἦτο πρᾶγματι εὐχρῆς ἔργον, ἐὰν τὸ βιβλίον τοῦτο, ἐτύγγανε ἐτι μεγαλύτερας διαδόσεως, συνιστώμενον ὑπὸ τῶν εὐλαβεστάτων ἐφημερίων. Διὰ τοῦ βιβλίου τούτου, ὅπερ ἐρμηνεύει ἄριστα τὸ κείμενον τῆς μεταφράσεως τῶν Ὁ' καὶ μὲ τὴν βοήθειαν τῶν δεδομένων τῆς ἐρμηνείας τοῦ ἐβραϊκοῦ κειμένου, κατανοεῖ πᾶς τις τὸ βαθὺ πνευματικὸν περιεχόμενον καὶ τὴν ἀπαράμιλλον αἰσθητικὴν ἀξίαν τοῦ ἱεροῦ Ψαλτηρίου, ὅπερ διαποτίζει τὴν Ὁρθόδοξον Λατρείαν.

Ἡ «Ἐκκλησία» εὐχεται, ὅπως ὁ Θεὸς χαρίξῃ ὑγείαν εἰς τὸν ἐκλεκτὸν Καθηγητὴν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Βέλλαν, ἵνα οὗτος παράσχῃ εἰς ἡμᾶς καὶ νέα λαμπρὰ ἐρμηνευτικὰ ὑπομνήματα, ἀναφερόμενα καὶ εἰς ἕτερα ἐκκλησιαστικὰ ἀναγνώσματα τῆς Παλαιᾷ Διαθήκῃ.

Παρεξήγησε τελείως.

Νομίζομεν, ὅτι ἡ «Καθολικὴ» παρεξήγησε τελείως τὸ σχόλιον ἡμῶν περὶ τοῦ «Διεθνoῦς Εὐχαριστιακοῦ συνεδρίου» τοῦ Μονάχου. Οὐδόλως ἐπρόκειτο περὶ ἐπιθέσεως ἐναντίον αὐτοῦ. Ἀντιθέτως ἐξήραμεν τὴν ἰδέαν αὐτοῦ καὶ εἶπομεν, ὅτι καὶ ἡ Ἐκκλησία μας θὰ ἠδύνατο νὰ διδαχθῇ ἐξ αὐτοῦ, διοργανοῦσα πλέον συστηματικὴν ἐξόρμησιν πρὸς διάδοσιν τῆς ἀγάπης πρὸς τὸ μυστήριον τῆς Θ. Εὐχαριστίας.

Ἐὰν ἐν τῇ παρατηρήσει μας ἐκείνῃ ὠμίλησαμεν περὶ «πολυθορύβου ἐξωτερικοῦ χαρακτήρος» τοῦ Συνεδρίου, ἀσφαλῶς δὲν ἀνεφέρθημεν εἰς τὰς κατὰ τὰ τοιαῦτα Συνέδρια ἐπισήμους θείας λειτουργίας, καθ' ὅς παρίστανται καὶ μεταλαμβάνουσι τῶν Ἀρχάντων Μυστηρίων ἑκατοντάδες χιλιάδων πιστῶν, τοῦθ' ὅπερ εἶναι καὶ ἡ πλέον ἐκλεκτὴ ἔκφρασις αὐτῶν, ἀλλ' εἰς τὰ ποικίλα ἄλλα θεατρικὰ καὶ καλλιτεχνικὰ καὶ ψυχαγωγικὰ προγράμματα, ἅτινα συνεδέθησαν μετὰ τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος Συνεδρίου καὶ ἅτινα ἀπὸ πολλῶν ἡμερῶν προηγουμένων ἠγγέλλοντο ἀπὸ τῶν στηλῶν τῶν γερμανικῶν ἐφημερίδων τοῦ Μονάχου. Εἰς αὐτὰς παραπέμπομεν τὴν ἐπιτιθεμένην ἐναντίον τῆς «Ἐκκλησίας» «Καθολικῆν». Ἀσφαλῶς τὸ ἐξαιρετικὸν αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ Συνέδριον θὰ εἶχε μεγαλύτεραν πνευματικότητα, ἐὰν ἔλειπον ὠρισμένα ἐκ τῶν ἐκδηλώσεων τούτων.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἱερά Σύνοδος

Τῇ 16ῃ Σεπτεμβρίου ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐπανελάβε τὰς ἐπὶ τῷ θέρει διακοπιεῖσας ἐργασίας αὐτῆς. Ἐν ἀρχῇ τῆς Συνεδρίας ὁ Μακαριώτατος Πρόεδρος ἠύχθη εἰς τοὺς Σεβ. Συνοδικοὺς Ἀρχιερεῖς τὰ δέοντα. Ἐν συνεχείᾳ ὁ Μακαριώτατος ἀνεκοίνωσε τὸν θάνατον τοῦ Μητροπολίτου πρώην Ἐλευθερουπόλεως Σωφρονίου, εἶτα δὲ τὰ μέλη τῆς Ἱ. Συνόδου κατήλθον εἰς τὸν Ἱ. Ν. τοῦ Ἁγ. Ἀνδρέου, ἐνθα ἐτελέσθη ἐπιμημόσυνος δέησις ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς αὐτοῦ.

Κατὰ τὴν αὐτὴν συνεδρίαν ὁ Μακαριώτατος ἀνεκοίνωσε τὰς ἐνεργείας, εἰς ὅς προέβη, συνοδικῇ ἐξουσιοδοτήσῃ, κατὰ τὸ διάστημα τοῦ θέρους καὶ ἡ Ἱ. Σύνοδος ἐνέκρινε ταύτας ὁμοφώνως.

—Κατὰ τὰς λοιπὰς τακτικὰς συνεδρίας τοῦ 2ου δεκαπενθήμερου τοῦ Σεπτεμβρίου ἡ Ἱ. Σύνοδος ἡσχολήθη περὶ διάφορα θέματα τρεχούσης φύσεως.

—Ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Θεσσαλονίκης κ. Παντελεήμονος, Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης κ. Κυπριανοῦ καὶ Κεφαλληνίας κ. Ἱεροθέου ἐπεσκέφθη τὸν Ὑπουργὸν Ὁρησκευμάτων καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας κ. Βογιατζῆν καὶ συνεζήτησε μετ' αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς ψηφίσεως τοῦ ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου ὑποβληθέντος καταστατικοῦ χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὅστις ὡς γνωστὸν συνετάχθη ὑπὸ 13μελοῦς ἐξ Ἀρχιερέων Ἐπιτροπῆς.

Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν

Τῇ 15ῃ Σεπτεμβρίου 1960 ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Θεόκλητος ἐδέχθη τὸν Πρόξενον Ναϊρόμπης κ. Μαργαρίτην, τὸν Πρόσβυν τοῦ Ἰσραὴλ καὶ τὸν στρατηγὸν κ. Χομπίτην.

—Τῇ 16ῃ Σεπτεμβρίου, ὁ Μακαριώτατος προήδρευσε τῆς Συνεδρίας τῆς ἐπαναλαβούσης τὰς ἐργασίας αὐτῆς Ἱ. Συνόδου.

—Τῇ 19ῃ Σεπτεμβρίου ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος προήδρευσε συνεδρίας τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

—Τῇ 21ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ὁ Μακαριώτατος προήδρευσε συνεδρίας τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Τ.Α.Κ.Ε..

—Τῇ 23ῃ Σεπτεμβρίου ὁ Μακαριώτατος ἐδέχθη τὸν βουλευτὴν κ. Πετροπουλάκον.

—Τῇ 25ῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ὁ Μακαριώτατος προέστη τῆς νεκρωσίμου ἀκολουθίας κατὰ τὴν κηδεῖαν τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Θεσσαλιώτιδος κ. Κυρίλλου.

*

—Ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Θαυμακοῦ κ. Χρυσόστομος κατὰ τὸν παρελθόντα μῆνα Σεπτεμβρίου, ἐν Κυριακαῖς καὶ ἑορταῖς, ἐχοροστάτησε, ἐλειτούργησε καὶ ὠμίλησεν εἰς ἱεροὺς ναοὺς τοῦ Πειραιῶς.

—Τῇ 1ῃ Σεπτεμβρίου μετέσχε, ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Μακαριώτατου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κ. Θεοκλήτου, τῆς συνεδριάσεως τῆς Νομαρχιακῆς Ἐπιτροπῆς Ἀττικῆς, διὰ τὴν ἐγκρίσιν διενεργείας ἐράνων καὶ φιλανθρωπικῶν ἀγαθῶν ὑπὲρ ἀνεγέρσεως ἢ ἀνακαινίσεως ἱερῶν ναῶν. Τῆς αὐτῆς Νομαρχιακῆς Ἐπιτροπῆς μετέσχε ἐν ταῖς συνεδρίαις αὐτῆς ταῖς γενομέναις τῇ 18ῃ Ἰουνίου καὶ τῇ 13ῃ Αὐγούστου τρέχοντος ἔτους.

—Τῇ 4ῃ προέστη τῆς Δοξολογίας τῆς τελεσεθίσης ἐν τῷ ἐν Πειραιεὶ ἱερῷ ναῷ τῶν ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης, ἐπὶ τῇ ἡμέρᾳ ἐφέδρου πολεμιστοῦ καὶ πολεμικῆς ἀνδρείας τῶν Ἑλλήνων, καὶ ἐν συνεχείᾳ παρέστη μετὰ τῶν Ἀρχῶν το

Πειραιῶς εἰς τὴν κατάθεσιν στεφάνων εἰς τὸ Μνημεῖον τοῦ Ἀφανοῦς Ναύτου ἐν Πειραιεῖ.

— Τῆ 9ῃ προήδρευσε συνεδριάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ὀρφανοτροφείου Πειραιῶς «Ἅγιος Σπυρίδων» διὰ τὸ ζήτημα τῆς ἀνακατασκευῆς τοῦ πεπαλαιωμένου κτιρίου τοῦ Ὀρφανοτροφείου διὰ τὴν στέγασιν τῶν ὀρφανῶν κορασιῶν καὶ τὴν ἐν γένει λειτουργίαν τοῦ Ὀρφανοτροφείου ἐπὶ νέων βάσεων, συμφώνως πρὸς τὸ νέον Καταστατικὸν τοῦ Ἰδρύματος.

— Τῆ 13ῃ, ἐπιθυμία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κ. Θεοκλήτου, μετὰ τὴν ὁμιλίαν αὐτοῦ εἰς τὴν ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ ἱερῷ ναῶ τῶν Ἀθηνῶν Σύναξιν τοῦ ἱεροῦ κλήρου τῆς ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, ἀνέπτυξε ζητήματα τινὰ ἀφορῶντα εἰς τὸν ὡς εἴρηται ἱερὸν κλῆρον.

— Τῆ 21ῃ, εἰς ἀνταπόδοσιν ἐπισκέψεως, ἐπισκέφθη τὸν νέον Διοικητὴν Χωροφυλακῆς Πειραιῶς κ. Δ. Πιστολῆν, διαδεχθέντα ἐν τῇ Διοικήσει τὸν κ. Ν. Κοσιώρην.

*

Ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Κερνίτσης κ. Χρυσόστομος κατὰ τοὺς μῆνας Αὐγούστου καὶ Σεπτεμβρίου ἐλειτούργησε καὶ ὠμίλησεν εἰς διαφόρους ναοὺς τῶν Ἀθηνῶν.

— Τῆ 23ῃ Αὐγούστου προήδρευσε συνεδρίας τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου.

— Τῆ 31ῃ Αὐγούστου ὠμίλησεν εἰς τὸ Φροντιστήριον Κατηχητῶν τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας με θέμα «τὸ Κατηχητικὸν Σχολεῖον ὡς ἐκδήλωσις τῆς ἐνοριακῆς ζωῆς καὶ δράσεως».

— Τῆ 3ῃ Σεπτεμβρίου παρέστη ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Μακαριωτάτου εἰς τὴν ἐν τῷ Παναθηναϊκῷ Σταδίῳ δοθεῖσαν Μουσικοθεαματικὴν παράστασιν ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ἀποκαταστάσεως ἀπόρων κορασιῶν.

— Τῆ 4ῃ Σεπτεμβρίου παρέστη ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Μακαριωτάτου εἰς τὸ ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Συλλόγου Ἐμποροῦ-παλλήλων συνέδριον τῆς Πανελληνίου ὁμοσπονδίας κλωστοῦφανουργῶν.

— Τῆ 16ῃ Σεπτεμβρίου προήδρευσε συνεδρίας τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου.

— Τῆ 17ῃ Σεπτεμβρίου, ἐκπροσωπῶν τὸν Μακαριωτάτον, παρέστη εἰς τὴν ὑπὸ τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλείσης γενομένην θεμελίωσιν τῶν ἀνεγερθησομένων παρὰ τὸν Ἅγιον Σώστην πολυκατοικιῶν διὰ τὴν στέγασιν προσφυγικῶν οἰκογενειῶν καὶ ἐτέλεσε τὸν ἀγιασμόν τῆς θεμελιώσεως.

— Τῆ 23ῃ Σεπτεμβρίου προήδρευσε συνεδρίας τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου.

— Τῆ αὐτῇ παρέστη ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Μακαριωτάτου εἰς τοὺς ἐν τῷ Παναθηναϊκῷ Σταδίῳ Βαλκανικοῦ Ἀθλητικοῦ ἀγῶνας.

*

Ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ἀχαιῶν κ. Παντελεήμων κατὰ τὸν μῆνα Σεπτεμβρίου ἐλειτούργησε καὶ ὠμίλησεν εἰς διαφόρους ἱ. Ναοὺς τῆς ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.

— Τῆ 4ῃ Σεπτεμβρίου ἐτέλεσεν ἐν τῷ Μητροπολιτικῷ Ναῶ Ἀθηνῶν Δοξολογίαν παρουσίᾳ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου ἐπὶ τῷ ἑορτασμῷ τῆς ἡμέρας τῆς πολεμικῆς ἀρετῆς τῶν Ἑλλήνων.

— Τῆ ἰδίᾳ ἡμέρᾳ παρέστη ἐκ μέρους τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου εἰς δεξιῶσιν δοθεῖσαν εἰς τὴν Στρατιωτικὴν Λέσχην ὑπὸ τῶν Ἐφεδρῶν Ἀξιοματικῶν.

— Τῆ 7ῃ Σεπτεμβρίου, εὐλογία τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου, ἐτέλεσεν ἐπιμνημόσυνον δέησιν προέστη τῶν ἀποκαλυπτηρίων τῆς προτομῆς ἐν τῷ Νοσοκομείῳ Μαρίκα Ἡλιάδου τῆς ἀειμνήστου Ἑλενας Βενιζέλου.

— Τῆ 8ῃ τοῦ ἰδίου μηνῶς, ἐντολῇ τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου, ἐχειροτόνησεν εἰς πρεσβύτερον τὸν Γεώργιον Σκουρλήν.

— Τῆ 9ῃ τοῦ ἰδίου μηνῶς ἐξεπροσώπησε τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον εἰς δεξιῶσιν δοθεῖσαν ἐν τῇ Βουλγαρικῇ Πρεσβείᾳ.

— Τῆ 16ῃ Σεπτεμβρίου προέστη Δοξολογίας γενομένης ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τοῦ Συνεδρίου τοῦ Ἑλληνοαμερικανικοῦ Ἐπιμορφωτικοῦ Ἰνστιτούτου.

— Τῆ 19ῃ τοῦ ἰδίου μηνῶς ἐκήρυξε τὴν ἑναρξιν τῆς 11ης σειρᾶς τοῦ ἐν τῇ ἱ. Μονῇ Πεντέλης Φροντιστηρίου ἐξομολόγων καὶ ὠμίλησε καταλλήλως, διαβιβάσας τὰς εὐλογίας τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου.

— Τῆ 21ῃ Σεπτεμβρίου προσεφέρθησεν ἐκ μέρους τοῦ Μακ. Ἀρχιεπισκόπου ἐν τῇ Ἐθνικῇ Ἐστίᾳ τοῦ Βασιλικῷ Ἰδρύματι τοὺς φιλοξενουμένους Κυπρίους Τραπεζιτικούς ὑπαλλήλους.

— Τῆ 22α τοῦ ἰδίου μηνῶς ἐξεπροσώπησε τὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπον κατὰ τὴν ἐν τῷ Παναθηναϊκῷ Σταδίῳ πανηγυρικὴν ἑναρξιν τῶν Βαλκανικῶν ἀγῶνων τῆς 19ης Βαλκανιάδος.

Ἱεραὶ Μητροπόλεις Μυτιλήνης καὶ Μηθύμνης

Καθ' ἃ ἀναγράφεται ἐν τῷ «Ποιμένι» (τεύχος Ἰουλίου-Αὐγούστου) τὴν Κυριακὴν 19ῃν Ἰουνίου, ἐπέτειον τῆς ἑορτῆς τῶν ἐν Λέσβῳ διαλαμπάντων ἀγίων, ἡ Μυτιλήνη ὑπεδέχθη ἐν θρησκευτικῷ συναγερωμῷ μέρος τῶν ἱερῶν λειψάνων τῆς Ἁγίας Θεοκτίστης τῆς Λεσβίας, μετακομισθέντων ἐξ Ἰκαρίας διὰ τοῦ ἀτμοπλοίου «Καραϊσκάκης». Τῆς σχηματισθεῖς πομπῆς ἡγούντο οἱ Σεβ. Μητροπολίται Μυτιλήνης κ. Ἰάκωβος καὶ Μηθύμνης κ. Κωνσταντῖνος, μετεῖχον δὲ ταῦτης ὁ ἱερὸς Κλήρος, ὁ Νομάρχης Μυτιλήνης καὶ αἱ λοιπαὶ Ἀρχαὶ τοῦ τόπου, ὁ Στρατός, ἡ Χωροφυλακὴ, τὸ Λιμενικὸν Σῶμα, οἱ Πρόσκοποι, αἱ Ὀδηγοί, τὰ Σωματεία καὶ αἱ Ὀργανώσεις μετὰ τῶν λαβάρων των καὶ χιλιάδες λαοῦ ἐξ ὅλης τῆς νήσου. Τὸ φέρον τὰ ἱερά λείψανα κιβώτιον ἐβάσταζον αἱ Μοναχαὶ τῆς ἱ. Μονῆς Λειμώνος. Ἡ πομπὴ ἐκ τοῦ λιμένος Μυτιλήνης κατηύθυνθη εἰς τὸν ἱ. Ναὸν τοῦ Ἁγίου Θεράποντος, ἔνθα ἐψάλη μικρὰ ἀκολουθία πρὸς τιμὴν τῆς Ἁγίας καὶ ὠμίλησε περὶ αὐτῆς ἐν μέσῳ εὐσεβοῦς λαοῦ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μυτιλήνης κ. Ἰάκωβος.

Τὰ ἱερά λείψανα παρέμειναν ἐν τῷ ἱ. Ναῶ Ἁγ. Θεράποντος ἐπὶ μίαν ἑβδομάδα, καθ' ἣν χιλιάδες χριστιανῶν προσήλθον καὶ ἠσπάζθησαν ταῦτα, τὴν ἐπομένην δὲ Κυριακὴν, 26ῃν Ἰουνίου, τὰ ἱερά λείψανα μεταφέρθησαν εἰς τὴν πατρίδα τῆς Ἁγίας Μήθυμναν. Κατὰ τὴν μεταφορὰν τὰ ἱερά λείψανα συνωδεύοντο τιμητικῶς ὑπὸ 15 καὶ πλέον αὐτοκινήτων τῶν ἀρχῶν.

Ἡ πρώτη στάσις τῆς πομπῆς ἐγένετο εἰς Λάμπου Μύλους, ἔνθα εἶχον συγκεντρωθῆ ὁ ἱ. Κλήρος καὶ οἱ κάτοικοι τῶν πέριξ Κοινοτήτων, οἱ μαθηταὶ τῶν σχολείων, αἱ τοπικαὶ ἀρχαὶ καὶ ἡ μουσικὴ τοῦ ἔθν. Ὀρφανοτροφείου, ἧτις ἀπέδιδε τὰς τιμὰς καὶ εἰς τὰς ἐπομένας στάσεις. Ἐν συνεχείᾳ ἡ πομπὴ κατηύθυνθη εἰς Ἀρίσβην, ἔνθα ἀνέμενον αὐτὴν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μήθυμνης κ. Κωνσταντῖνος, ὅστις περιστοιχιούμενος ὑπὸ τοῦ ἱ. Κλήρου ἀνέπεμψε δέησιν. Κατάλληλον τῇ περιστάσει λόγον ἐξεφώνησεν ὁ ἱεροκέρυξ τῆς ἱ. Μητροπόλεως Μυτιλήνης κ. Ν. Γκατζιρούλης. Ἐν συνεχείᾳ ἡ πομπὴ κατηύθυνθη εἰς Καλλονὴν, ἔδραν τῆς ἱ. Μητροπόλεως Μήθυμνης, ἔνθα εἰς τὴν πλατείαν τῆς κωμοπόλεως ἐτέλεσθη δέησις, παρουσίᾳ χιλιάδων εὐσεβῶν χριστιανῶν τῆς περιοχῆς, πρὸς οὓς ὠμίλησεν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μήθυμνης κ. Κωνσταντῖνος περὶ τῆς Ἁγίας Θεοκτίστης, ἐξάρας ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τὴν ἀνυπολόγητον, ὡς εἶπεν, συμβολὴν τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου κ. Ἰακώβου εἰς τὴν ὀργάνωσιν καὶ τέλεισιν τῶν ἑορτῶν τῆς μετακομιδῆς τῶν λειψάνων καὶ εἰς τὴν διεξαγωγὴν τοῦ ἐράνου ὑπὲρ ἀνεγέρσεως τοῦ ναυδρίου τῆς Ὀσίας. Εἶτα, μέσῳ Πέτρας, ἔνθα ὠμίλησε πρὸς τοὺς ἀναμεινοντας Χριστιανοὺς ὁ ἱεροκέρυξ κ. Γεώργιος Σωτηρίου, ἡ ἱερά πομπὴ ἔφθασεν εἰς τὴν πατρίδα τῆς Ἁγίας Μήθυμναν, ἔνθα ἐγένετο δεκτὴ μετὰ βαρυτάτης συγκινήσεως καὶ ἱεροῦ ἑνθουσιασμοῦ ὑπὸ τῶν πιστῶν ὀλοκλήρου τῆς περιοχῆς. Εἰς τὸν ἱ. Ναὸν τοῦ Ἁγ. Παντελεήμονος ἐτέλεσθη κατασκευτικὴ ἀκολουθία παρουσίᾳ τῶν ἀρχῶν καὶ τῶν χριστιανῶν, ὠμίλησε δὲ καὶ πάλιν ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μήθυμνης κ. Κωνσταντῖνος.

Ἱερά Μητρόπολις Σισανίου καὶ Σιατίστης

Ἀπὸ τῆς 18ης μέχρι καὶ τῆς 20ης Αὐγούστου ἔ.ε., τῇ προσκλησίᾳ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Σισανίου καὶ Σιατίστης κ. Πολυκάρπου, συνήλθεν ἐν Σιατίστῃ τὸ Β' Συνέδριον τοῦ Ἐφημεριακοῦ Κλήρου. Εἰς τὸ Συνέδριον τοῦτο προσήλθον ἐξήκοντα πέντε Ἐφημέριοι, οἵτινες εὐχαρίστως ἐφιλοξενήθησαν ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου κ. Πολυκάρπου, ὅστις ἐφρόντισε διὰ τὴν ἄνετον καὶ κατὰ πάντα εὐχάριστον διαμονὴν αὐτῶν ἐν Σιατίστῃ. Ἐπὶ τριήμερον διήλθον οἱ Ἐφημέριοι ἐν ἀδελφικῇ συμπονοίᾳ καὶ ἔγκαρ-

διότι υπό την αὐτὴν στέγην καὶ τράπεζαν, ὡς ἐν κοινοβίῳ Μοναστηρίῳ. Τὸ Συνέδριον ἤρχισε τὰς ἐργασίας του τὴν 18ην Αὐγούστου ἐ.έ. διὰ Θείας Λειτουργίας, τὴν ὅποιαν ἐτέλεσεν ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης. Μετὰ τὴν Θεῖαν Λειτουργίαν ἐν τῇ Αἴθουσῃ τῆς 'Αποστολικῆς Διακονίας-ἐγένετο ἡ τελετὴ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου, καθ' ἣν παρέστησαν ὅλαι αἱ 'Αρχαὶ τοῦ τόπου. Μετὰ μεσημβρίαν τῆς αὐτῆς ἡμέρας, οἱ Σύμβουλοι συνεκεντρώθησαν εἰς τὸ 'Ἡρῶν καὶ ἀφοῦ ἐτέλεσαν, χοροστατοῦντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου, ἐπιμνημόσυνον δέησιν, κατέθεσαν ἐξ ἀνθέων τῆς ἡρωικῆς Σιατίστης στέφανον. Ἐν συνεχείᾳ συνεκεντρώθησαν οἱ Σύμβουλοι εἰς τὴν Αἴθουσαν τῆς 'Αποστολικῆς Διακονίας ἔνθα πρῶτον ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης ἔκαμεν εἰσηγήσιν με θέμα «'Ο 'Ιερεὺς ἱερουργός» καὶ δευτέρως ὁ Δῆμαρχος κ. Μιλτιάδης Στρακαλῆς με θέμα «'Η 'Εκκλησία καὶ τὸ ἔγκλημα». Κατὰ τὰς ἐπομένους ἡμέρας ἐγένοντο αἱ ἐξῆς εἰσηγήσεις. «'Ο 'Ιερεὺς καὶ ἡ χριστιανικὴ κίνησις» (ὑπὸ τοῦ Πανοσ. 'Αρχιμ. κ. Χρυσόστομου Ζαφειροπούλου)· «'Ο 'Ιερεὺς καὶ ἡ ὀργανώσις τῆς ἐνορίας» (ὑπὸ τοῦ θεολόγου κ. 'Ιωάννου Παπαγεωργίου)· «'Η 'Εκκλησία καὶ ἡ Παιδεία» (ὑπὸ τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ στοιχειώδους ἐκπαίδευσως κ. Νικολάου Καρλῆ)· «'Ο 'Ιερεὺς καὶ τὰ διοικητικὰ θέματα» (ὑπὸ τοῦ θεολόγου κ. 'Ιωάννου Χαριζοπούλου) καὶ τέλος «'Ο 'Ιερεὺς καὶ ὁ πνευματικὸς καὶ ἠθικὸς αὐτοῦ καταρτισμὸς» (ὑπὸ τοῦ Πανοσ. 'Αρχιμ. κ. Χρυσόστομου Μουστάκα).

Τὸ Συνέδριον ἀπέστειλε τηλεγράφημα πρὸς τὴν Αὐτοῦ Παναγιότητα, τὸν Οἰκουμἐνικὸν Πατριάρχην κ. 'Αθηνάγορον καὶ τὸν Μακαριώτατον 'Αρχιεπίσκοπον 'Αθηνῶν αἱ πάσης 'Ελλάδος κ. Θεόκλητον. Ἐπίσης ἀπέστειλε τηλεγραφήματα πρὸς τὸν 'Ιερὰν Σύνοδον τῆς 'Εκκλησίας τῆς 'Ελλάδος, τὴν Βουλὴν τῶν 'Ελλήνων, τὸν Πρωθυπουργὸν τῆς 'Ελλάδος καὶ τοὺς Ὑπουργοὺς Παιδείας καὶ Οἰκονομικῶν, δι' ὧν ζητεῖται ἡ λύτρωσις τοῦ ἐφημεριακοῦ κλήρου τῆς 'Ελλάδος ἐκ τῆς οἰκονομικῆς τραγωδίας αὐτοῦ.

'Ιερὰ Μητρόπολις Δημητριάδος

Τῇ εὐλογίᾳ καὶ ἀόκνῳ προσπάθειᾳ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Δημητριάδος κ. Δαμασκηνοῦ συνῆλθε ἐν τῇ 'Ιερᾷ Μονῇ Ξενιάς καὶ ἐπὶ τριήμερον (ἀπὸ 5-7/9/60) τὸ Β' Γενικὸν 'Ιερατικὸν Συνέδριον τῆς 'Ιερᾶς Μητροπόλεως Δημητριάδος. Κατὰ τὸ Συνέδριον τοῦτο συνεζητήθησαν πολλὰ καὶ ἐνδιαφέροντα θέματα ἐπὶ ὧν τῶν τομέων τῆς ἐργασίας τοῦ ἐφημερίου, τῶν αἰδεσ. συνέδρων ὠφελθέντων τὰ μέγιστα ἐκ τῶν συζητήσεων τούτων καὶ τῶν λύσεων ὧν τῶν ἀποριῶν καὶ προβλημάτων, τὰ ὁποῖα ἐν τῇ διακοινίᾳ τοῦ ὑψίστου αὐτῶν 'Ιερατικοῦ ἔργου γεννῶνται καὶ παρῴσιαζονται.

Αἱ ἐργασίαι τοῦ Συνεδρίου ἐν γενικαῖς γραμμαῖς διετέχθησαν ὡς ἀκολουθῶν. Ἄμα τῇ ἀφίξει τῶν Αἰδεσ. ἐφημεριῶν εἰς τὴν 'Ιερὰν Μονὴν Ξενιάς (Δευτέρα πρωὶ 5.9.60) ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης διὰ προσλαλιάς ἔχαίρησε τοὺς Συνέδρους. Ὁ Πανοσ. 'Αρχιμ. κ. 'Ιωάν. Μακρόπουλος, 'Ιεροκήρυξ, εἰσηγήθη τὸ θέμα «Ποία τὰ σύγχρονα πολιτικὰ ρεύματα». Ὁ 'Ιεροκ. Δοσ. 'Ανδριανόπουλος εἰσηγήθη τὸ θέμα «Τὰ προβλήματα τοῦ πνευματικοῦ». Ἀκολουθῶν ὁ ἕτερος 'Ιεροκήρυξ τῆς Μητροπόλεως Πανοσ. 'Αρχιμ. κ. Δαμασκηνὸς Καζανάκης εἰσηγήθη τὸ θέμα «Τὰ πρῶτα βήματα τοῦ 'Ιεροκήρυκος ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ ἱερέως». Σχετικὸν θέμα ἀκολούθως εἰσηγήθη καὶ ὁ αἰδεσ. κ. 'Αριστ. 'Αναγνωστόπουλος, 'Αρχιερ. Ἐπίτροπος 'Αλμυροῦ, ὑπὸ τὸν τίτλον «'Ο ἱερεὺς ὡς 'Ιεροκήρυξ». Ὁ 'Ιεροκ. Πανοσ. 'Αρχιμ. κ. Εὐδ. Κοκκινάκης εἰσηγήθη ἐπὶ τοῦ θέματος «'Ο ἱερεὺς καὶ ἡ πνευματικὴ κίνησις ἐν τῇ ἐνορίᾳ». Περαιτωθείσης καὶ τῆς εἰσηγήσεως ταύτης τὸν λόγον ἔλαβε καὶ ὁ ἕτερος 'Ιεροκήρυξ Πανοσ. 'Αρχιμ. κ. Δαμασκηνὸς Δημητρίου, ὅστις ἀνέπτυξε τὸ θέμα «Τὰ μοναστήρια καὶ τὰ σύγχρονα προβλήματα τῆς Κοινωνίας». Ἀκολουθῶν ὁ Αἰδεσ. κ. Οἰκονομοῦ εἰσηγήθη τὸ θέμα «'Ο ἱερεὺς καὶ ἡ διοίκησις ἐν γένει τῶν 'Ιερῶν Ναῶν Ναῶν». Μετὰ τὴν εἰσηγήσιν ταύτην, ὁ Αἰδεσ. κ. Ἐθανάσιος Παναγιωτόπουλος ἐφημέριος Λαύκου ἀνέπτυξε τὸ θέμα «'Ο ἱερεὺς ὡς Κατηχητής». Ἐν συνεχείᾳ ὁ Αἰδεσ. κ. Τιμ. Χρήστου, ἐφημέριος Πορταριάς, εἰσηγήθη τὸ θέμα «'Ο ἱερεὺς καὶ ὁ ἐργάτης». Ὁ Αἰδεσ. κ. Σωτ. Γεωργίου ἐφημέριος Ἄγγιᾶλου εἰσηγήθη τὸ θέμα «'Ο ἱερεὺς ὡς οἰκογε-

ναίρξης». Μετὰ ταῦτα ὁ Αἰδεσ. κ. 'Αναστ. Πριάγγελος ἀνέπτυξε τὸ θέμα «Ὁ ἱερεὺς ὡς τελετουργός». Τέλος ὁ Αἰδεσ. κ. Βάσιος Καλοφωτιάς, ἐφημέριος Καλαμακίου, εἰσηγήθη τὸ θέμα «Τὰ προβλήματα τοῦ ἱερέως τῆς υπαίθρου καὶ ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις αὐτοῦ». Μεθ' ἐκάστην ἐκ τῶν εἰσηγήσεων τούτων ἐπηκολούθησε ἰκανὴ συζήτησις, λυομένων δὲ τῶν ἀποριῶν τὰς ὁποίας οἱ Αἰδεσ. Σύμβουλοι εἶχον καὶ προέβαλον ἐπὶ τῶν ἀναπτυσσομένων θεμάτων. Τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ Συνεδρίου, ἀφοῦ διὰ πολλῶν συνεζητήθησαν καὶ ἐλύθησαν διάφοροι γενικαὶ καὶ εἰδικαὶ ἀπορίαι τῶν Αἰδεσ. ἐφημεριῶν, ὁ Πρόεδρος τοῦ Συνεδρίου Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης κ. Δαμασκηνὸς διὰ μιᾶς ἐμπνευσμένης ὁμιλίας του πρὸς τοὺς συνέδρους ἱερεῖς ἀνεκεφαλαίωσεν ὅλα ὅσα ἐλέγχθησαν καὶ κατὰ τὰς τρεῖς ἡμέρας τοῦ Συνεδρίου, παραινέσας καὶ ἐνθαρρύνσας αὐτοὺς εἰς τὴν πιστὴν καὶ συνειδητὴν τήρησιν καὶ ἐκτέλεσιν ὧν τῶν λεχθέντων καὶ ὑποδειχθέντων κατὰ τὴν διεξαγωγὴν τοῦ δευτέρου τούτου 'Ιερατικοῦ Συνεδρίου τῆς ἱστορικῆς Μητροπόλεως Δημητριάδος.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

Καθ' ἃ γράφει τὸ περιοδικὸν «Κομμουνιστής», ὄργανον τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κομμουνιστικοῦ κόμματος τῆς Σοβιετικῆς Ρωσίας, εἰς τὴν Ρωσίαν παρατηρεῖται μία πραγματικὴ ἀναβίωσις τοῦ μυστηρίου τοῦ βαπτίσματος. Τὸ ἐν λόγω περιοδικὸν ἀποκαλύπτει ὅτι εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Μόσχας ἔχουν βαπτισθῆ τὰ περισσότερα παιδιά, τὰ ὁποῖα ἐγεννήθησαν κατὰ καὶ μετὰ τὸν δευτέρον πόλεμον ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον ὑπὸ ἀβαπτίστων γονέων. Τὸ περιοδικὸν ἀποδίδει τὸ φαινόμενον αὐτὸ κυρίως εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τῶν «γιαγιάδων» τῶν ἀγροτικῶν οἰκογενειῶν, αἱ ὁποῖαι πολλάκις ἀρνούνται νὰ φυλάσσουν τὰ ἀβαπτίστα ἐγγόνια των.

—Ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Μόσχας καὶ πάσης Ρωσίας κ. 'Αλέξιος ἀπέστειλεν ἐπίσημον μήνυμα πρὸς τὴν Κεντρικὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν, ἣ ὁποία συνῆλθεν εἰς τὸν Ἅγιον Ἀνδρέαν Σκωτίας ἀπὸ 16—24 Αὐγούστου. Εἰς τὸ μήνυμα του αὐτὸ ὁ Πατριάρχης προτρέπει τοὺς χριστιανοὺς νὰ εἶναι ἠνωμένοι εἰς τὴν δρᾶσιν των ἐναντίον τοῦ πολέμου καὶ τῶν πυρηνικῶν ὄπλων. Εἰς τὸ τέλος τοῦ μηνύματος ὁ Πατριάρχης λέγει, ὅτι Ἐκκλησία Ρωσίας παρακολουθεῖ ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὴν δρᾶσιν τοῦ Οἰκουμἐνικοῦ Συμβουλίου.

Τέσσαρες ἀντιπρόσωποι τοῦ Πατριαρχείου Μόσχας Παρακολουθοῦν ὡς παρατηρηταὶ τὴν διδασκαλίαν τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΣΕΡΒΙΑΣ

Πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἐκυκλοφόρησε τὸ τεύχος 1 καὶ 2 τοῦ 1959 τοῦ περιοδικοῦ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Βελιγραδίου «Θεολογία», τὸ ὅποιον περιέχει μερικὰ ἐνδιαφέροντα ἄρθρα. Οὕτως ὁ καθηγητὴς Τσέντομιρ Ντράσκοβιτς ἐκθέτει ἐν συντομίᾳ σκέψεις τινὰς περὶ τῆς Οἰκουμἐνικῆς Συνόδου, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν ἀπόπειραν συνθέσεως τῶν ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ βασικῶν ἰδεῶν τῶν διακεκριμένων ἐκπροσώπων τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας καὶ τῆς Θεολογικῆς ἐπιστήμης αὐτῆς.

Λίαν ἐνδιαφέρον καὶ ἐπίκαιρον τυγχάνει τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον «Κοπτικὴ Ἐκκλησία» ἄρθρον τοῦ καθηγητοῦ Βικεντίου Φραντίνσκου, ὁ ὅποιος γράφει μεταξύ ἄλλων ὅτι ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία πρέπει νὰ τεινὴ χεῖρα βοηθείας πρὸς τοὺς Κόπτας, ἵνα οὗτοι ὑπερβῶν εὐκολώτερον τὰ ὄρια, τὰ ὁποῖα τοὺς χωρίζουν ἀπὸ τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν. «Ἡ ἀλληλογνωριμία, τονίζει ὁ κ. Φραντίνσκου, διὰ τῆς ὀργανώσεως καλοπροαιρέτων συσκέψεων μεταξύ ἀντιπροσώπων ἀμφοτέρων τῶν μερῶν πρέπει νὰ παράσχουν τὴν δυνατότητα διατυπώσεως τῶν ὑψισταμένων διαφορῶν καὶ ἰσροσῶν ὧν τῶν προκαταλήψεων. Ὅλαι αἱ ἰδιομορφίαι τῆς Κοπτικῆς Ἐκκλησίας ὡς πρὸς τὴν λατρείαν καὶ τὰ ἔθιμα δὲν ἀποτελοῦν ἐμπόδιον διὰ τὴν ἕνωσιν τῶν δύο ἐκκλησιῶν».

—Πλησίον τῶν Βιτωλίων ἀνεκαλύφθη ἡ μεγαλύτερα παλαιοχριστιανικὴ βασιλικὴ εἰς τὴν Γιουγκοσλαβίαν, ἣ ὁποία εἶναι δις μεγαλυτέρα τῆς βασιλικῆς τοῦ Στόμπι.

—Εἰς ἐκδοτικὸς οἶκος τῆς Σερβίας πρόκειται νὰ ἐκδώσῃ

20 μονογραφίας περὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν μνημείων καὶ κειμηλίων τῆς μεσαιωνικῆς Σερβίας.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΒΟΥΛΓΑΡΙΑΣ

Εἰς ἄρθρον του δημοσιευθὲν τὴν 30 Ἰουλίου ἐ.ε. εἰς τὸ ἐπίσημον ὄργανον τῆς Βουλγαρικῆς Ἐκκλησίας «Τσερκόβεν Βέστνικ», ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Βουλγαρικῆς Ἐκκλησίας κ. Κύριλλος τονίζει μεταξύ ἄλλων, ὅτι ἡ ὑφισταμένη διεθνὴς ἐντασις ἐμπερικλεῖει ἀπροβλέπτους κινδύνους καὶ ὅτι πρέπει τὸ ταχύτερον νὰ συγκληθῆ διὰσκεψίς ὅλων τῶν κρατῶν τοῦ κόσμου πρὸς ἐπίλυσιν τοῦ προβλήματος τῆς εἰρήνης διὰ καθολικοῦ καὶ πλήρους ἀφοπλισμοῦ.

— Τὸ ἴδιον περιοδικὸν γράφει ὅτι ἐφέτος ἐτελείωσαν τὴν Θεολογικὴν Ἀκαδημίαν Σόφιας 17 τακτικοὶ καὶ 13 ἑκτακτικοὶ φοιτηταί.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΠΟΛΩΝΙΑΣ

Καθ' ἃ γράφει τὸ ὑπ' ἀρ. 3-4 τεῦχος τοῦ ἔτους 1960 τοῦ περιοδικοῦ «Ἐκκλησιαστικὸς Κήρυξ», ἐπίσημου ὄργανου τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας Πολωνίας, ὁ Μητροπολίτης Βαρσοβίας κ. Μακάριος μετέβη πρὸς θεραπείαν εἰς τὴν Μόσχαν κατόπιν προσκλήσεως τοῦ Ἀγιοτάτου Πατριάρχου Μόσχας καὶ πάσης Ρωσίας κ. Ἀλεξίου.

— Εἰς τὸ ἴδιον τεῦχος τοῦ ὡς ἄνω ἐκκλησιαστικοῦ περιοδικοῦ ἀφιερῶνται 12 σελίδες εἰς τὰ τοῦ βίου καὶ τῆς δράσεως τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Βαρσοβίας Διονυσίου, ὁ ὁποῖος, διοικήσας ἐπὶ μίαν 25ετιαν τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν Πολωνίας, ἐξεδήμησε πρὸς Κύριον τὴν 15 Μαρτίου 1960 εἰς ἡλικίαν 84 ἐτῶν. Τὸ περιοδικὸν ἐξάγει τὰς ἀρετὰς τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Διονυσίου, ὁ ὅποιος προσέφερεν ἀνεκτιμήτους ὑπηρεσίας εἰς τὴν Ὀρθόδοξον Ἐκκλησίαν Πολωνίας.

— Τὴν 24 καὶ 26 Μαρτίου, καθὼς καὶ τὴν 30 καὶ 31 Μαΐου τ. ἐ. συνήλθεν εἰς τὴν Βαρσοβίαν ἡ Σύνοδος τῶν ἐπισκόπων τῆς Ὀρθοδόξου Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Πολωνίας ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ ἀναπληρωτοῦ τοῦ Μητροπολίτου Βαρσοβίας καὶ πάσης Πολωνίας κ. Τιμοθέου, Ἀρχιεπισκόπου Μπιαλιστόκ καὶ Γκντάνσκ. Ἡ σύνοδος ἠσχολήθη μὲ τὰ τρέχοντα ζητήματα τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς.

— Τὴν 30 καὶ 31 Μαΐου 1960 συνήλθον εἰς τὴν Βαρσοβίαν οἱ ἀρχιερατικοὶ ἐπιτροποὶ τῆς Μητροπόλεως, κατ' ἀπόφασιν τῶν ὁποίων συνεκροτήθη μία ἐπιτροπὴ πρὸς ἐκπόνησιν προγράμματος διδασκαλίας τῶν θρησκευτικῶν εἰς τὰ σχολεῖα τῆς στοιχειώδους καὶ τῆς μέσης ἐκπαίδευσως καὶ ἕτερα τοιαύτη πρὸς σύνταξιν σχεδίου τροποποιήσεως τοῦ Καταστατικοῦ τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας Πολωνίας.

— Κατὰ τὸ νέον ἀκαδημαϊκὸν ἔτος θὰ ἔγγραφοῦν εἰς τὸ ἀ' ἔτος τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς Βαρσοβίας 14 φοιτηταί, οἱ ὅποιοι ἐπέτυχον εἰς τὰς κατὰ τὸν Ἰούλιον ἐ.ε. διεξαχθείσας προφορικὰς καὶ γραπτὰς εἰσιτηρίους ἐξετάσεις.

ΡΩΜΑΙΟΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τοῦ ἐν Μονάχῳ συνελθόντος «Διεθνoῦς Εὐχαριστιακοῦ Συνεδρίου», διωργανώθη εἰς τὴν βαυαρικὴν πρωτεύουσαν ἀπὸ 5ης μέχρι 7ης Αὐγούστου πανευρωπαϊκὸν συνέδριον τῆς Διεθνoῦς Καθολικῆς Ὄργανώσεως Νοσοκόμων καὶ Ἱατρο-Κοινωνικῶν Λειτουργῶν.

— Ὁ Πάπας Ἰωάννης ΚΓ' ἑώρτασε τὴν 56ην ἐπέτειον τῆς ἱεροσύννης του.

— Ἀπὸ 2ας μέχρι 6ης Σεπτ.μβρίου ἐγένετο τὸ Δ' Παγκόσμιον Συνέδριον τῆς Διεθνoῦς ὁμοσπονδίας Καθολικῶν Φαρμακοποιῶν.

— Ἐκυκλοφόρησεν ὁ νέος λειτουργικὸς κώδιξ, ἀφορῶν εἰς τὴν Λατινικὴν Ἐκκλησίαν συμφώνως πρὸς τὸ «διάταγμα» τοῦ Πάπα «Rubricarum Instructum» τῆς 25ης Ἰουλίου 1960. Ὁ κώδιξ οὗτος ὅστις θὰ τεθῆ ἐν ἰσχύϊ ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1961, περιέχει τὸ νέον τυπικὸν τοῦ «Breviarium» καὶ τοῦ «Missale».

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ

Ο ΠΡΩΗΝ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥΠΟΛΕΩΣ ΣΩΦΡΟΝΙΟΣ (+)

Τῆ 19ῃ Αὐγούστου ἐξεδήμησεν εἰς Κύριον ὁ Μητροπολίτης πρώην Ἐλευθερουπόλεως κυρὸς Σωφρόνιος. Ὁ ἀειμνήστος Ἱεράρχης, κατὰ κόσμον Σωτήριος Σταμούλης, ἐγεννήθη τὸ ἔτος 1875 ἐν Σηλυβρία, ἔνθα τὰ πρῶτα μαθήματα ἐδιδάχθη. Ἐν συνεχείᾳ ἐφοίτησεν ἐν Κων/πόλει εἰς τὴν Μεγάλην τοῦ Γένους Σχολήν, εἶτα δὲ ἐνεγράφη εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν Ἀθηνῶν, μετεκπαιδευθεὶς εἰς τὰ Πανεπιστήμια Γοτtingης, Βερολίνου κ. ἄ. Ἐν ἔτει 1906 ἐχειροτονήθη ἐν Βερροία εἰς Διάκονον ὑπὸ τοῦ αἰοδίου Μητροπολίτου Βερροίας καὶ Ναούσης κυροῦ Ἀποστόλου, ὑπηρετήσας ὡς Ἀρχιδιάκονος ἐν τῷ Ἰ. Ναῶ τῆς Μητροπόλεως Βερροίας. Εἰς Πρεσβύτερον ἐχειροτονήθη τὸ ἔτος 1907 ἐν Ναούσῃ, ὑπηρετήσας ὡς Καθηγητῆς, Ἱεροκέρυξ καὶ Μ. Ἐπίτροπος ἐν Ναούσῃ καὶ Καβάλλα.

Ἡ Ἐκκλησία ἐκτιμῶσα τὰς πρὸς αὐτὴν ὑπηρεσίας τοῦ μεταστάτος, προήγαγε τοῦτον εἰς Ἐπίσκοπον Μυριοφύτου ἐν ἔτει 1917. Μετὰ τὴν Μικρασιατικὴν καταστροφὴν κατέφυγε πρόσφυξ εἰς Ἑλλάδα, τοποθετηθεὶς εἰς τὴν Ἱ. Μητρόπολιν Βερροίας καὶ Ναούσης, ἐκλεγείας εἶτα Μητροπολίτης Ἐλευθερουπόλεως. Τὴν Ἱεράν ταύτην Μητρόπολιν ἐποίμιασε μέχρι τοῦ ἔτους 1958, ὅτε καὶ ἔνεκα γήρατος καὶ νόσου ἔπαυσεν ἀσκῶν τὰ Ἀρχιερατικὰ αὐτοῦ καθήκοντα.

Ὁ ἀειμνήστος κατέλιπε μνήμην ἀγαθοῦ καὶ ἱκανοῦ Ἱεράρχου, ἀγαπωμένου καὶ τιμωμένου ὑπὸ τοῦ ποιμνίου του. Πλὴν τῆς θρησκευτικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς αὐτοῦ δράσεως, ὁ αἰοιδίμος Ἱεράρχης διεκρίθη καὶ ὡς συγγραφεὺς ἐπιστημονικῶν καὶ θρησκευτικῶν ἐργασιῶν.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ἰωάννου Ὁρ. Καλογήρου, Καθηγητοῦ τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου, Ἡ ἐνότης ἐν τῇ Οἰκουμένικῇ τητῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας κατὰ τὰς θεμελιώδεις ἐκκλησιολογικὰς ἀρχὰς. Ἐν Θεσσαλονίκῃ 1960, Σελ. 21.

Τοῦ αὐτοῦ. Ἡ ἐν Ῥόδῳ συνέλευσις τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου τῶν Ἐκκλησιῶν (19-27 Αὐγούστου 1959). Ἀνάπτυον ἐκ τοῦ περιοδικοῦ «Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς» 1959-1960. Ἐν Θεσσαλονίκῃ 1960, Σελ. 26.

Τοῦ αὐτοῦ, Τὸ Διεθνὲς Συνέδριον ἐπὶ τῆς χριστιανικῆς δράσεως ἐν τῇ ταχείᾳ κοινωνικῇ ἀλλαγῇ. Ἐν Θεσσαλονίκῃ 25 Ἰουλίου—2 Αὐγούστου 1959. Χρονικόν—Ὀρθόδοξος κριτικὴ θεώρησις. Ἐν Ἀθήναις 1960, Σελ. 48.

Τοῦ αὐτοῦ, Ὁ ἔπαινος τῶν ἐπιτίμων διδασκῶν τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀριστοτελείου Πανεπιστημίου ἐν δημοσίᾳ συνεδρίῳ, τῆ 13ῃ Νοεμβρίου 1959. Ἐν Θεσσαλονίκῃ 1960.

Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου, Ὑφηγητοῦ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Ἡ καλλιέργεια τῆς βουλήσεως διὰ τοῦ ὀρθοδόξου μορφωτικοῦ ἔργου. Ἐναρκτήριο μᾶθημα τοῦ γράφοντος ὡς Ὑφηγητοῦ, ἐν Ἀθήναις 1960, σελίδες 22.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ἱερά Μητρόπολις Ἡλείας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 46, 47 καὶ 48 τοῦ Α.Ν. 2200/1948 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» καὶ προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν πληρωσιν τῆς κενῆς ἐφημεριακῆς θέσεως τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως Θεοτόκου Βουλιαγμένης—Πηνεῖων—Ἡλείας, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα πρὸς κατάληψιν τῆς ἐν λόγῳ ἐφημεριακῆς θέσεως, ὅπως, ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίης εἰς τὸ Ἐπίσημον Δελτίον τῆς Ἐκκλησίας «ΕΚΚΛΗΣΙΑ», ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ δικαιολογητικά τω, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν αὐτῶν ὡς ὑποψηφίων.

Ἐν Πύργῳ τῆ 31ῃ Αὐγούστου 1960.

† Ὁ Ἡλείας Γερμανός.

Ἱερά Μητρόπολις Κεφαλληνίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ Α. Ν. 2200/1940 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», ὡς αὐταὶ ἐτροποποιήθησαν μεταγενεστέρως, προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσιν τὴν κενὴν ἐφημεριακὴν θέσιν ἐν τῷ ἐν Ληξουρίῳ ἐνοριακῷ Ἱ. Ναφ τῶν Ταξιαρχῶν τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱεράς Μητροπόλεως, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίης προκηρύξεως εἰς τὸ Περιοδικὸν «Ἐκκλησία» ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ εἰρημένου Νόμου ὀριζόμενα δικαιολογητικά.

Ἐν Ἀργαστολίῳ τῆ 31ῃ Αὐγούστου 1960.

† Ὁ Κεφαλληνίας Ἱερόθεος.

Ἱερά Μητρόπολις Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας

Προκειμένου νὰ πληρωθοῦν αἱ θέσεις τακτικοῦ Ἐφημερίου τῶν Ἱερῶν ἐνοριακῶν Ναῶν 1) Ἁγίου Κωνσταντίνου τῆς ἐνορίας Ἁγῶ Βασιλικῆς Ναυπακτίας, 2) Γέννησις Θεοτόκου τῆς ἐνορίας Μανδρινῆς Ναυπακτίας, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσιν τὰς θέσεις ταύτας, ὅπως ὑποβάλωσιν ἡμῖν ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίης τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικά.

Ἐν Ναυπάκτῳ τῆ 31ῃ Αὐγούστου 1960

† Ὁ Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας Δαμασκηνός

Ἱερά Μητρόπολις Ἰωαννίνων

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 46 καὶ 47 παρ. 2 τοῦ Ἀναγκ. Νόμου 2200/1940 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κεκανονισμένα προσόντα, ὅπως καταλάβωσιν τὴν ὀργανικὴν ἐφημεριακὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ἐνοριακοῦ Ναοῦ τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς τῆς ἐνορίας Γαβρισιῶν, ἵνα ὑποβάλωσιν ἡμῖν ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίης, σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν ἀπαιτουμένων δικαιολογητικῶν, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν τοῦ ὑποψηφίου ἐφημερίου, πρὸς πληρωσιν τῆς ἀνωτέρω ἐφημεριακῆς θέσεως.

Ἰωάννωνα τῆ 31ῃ Αὐγούστου 1960.

† Ὁ Ἰωαννίνων Σεραφεῖμ

Ἱερά Μητρόπολις Αἰγιαλείας καὶ Καλαβρύτων

Στερουμένης τῆς ἐνορίας Λαγοβουνίου τακτικοῦ Ἐφημερίου καλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσιν τὴν θέσιν ταύτην καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα καὶ κανονικὰ προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίης εἰς τὸ περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 48 τοῦ ἀναγκαστικοῦ Νόμου 2200 «περὶ Ἱ. Ναῶν καὶ Ἐφημερίων»

προβλεπόμενα πιστοποιητικά, καθ' ὅσον μετὰ ταῦτα θέλομεν προβῆ εἰς τὴν ἀνακήρυξιν τῶν ὑποψηφίων.

Ἁγίου τῆ 2ῃ Σεπτεμβρίου 1960

† Ὁ Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας Γεώργιος

Στερουμένης τῆς ἐνορίας Λαπαναγῶν τακτικοῦ Ἐφημερίου καλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσιν τὴν θέσιν ταύτην καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα καὶ κανονικὰ προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίης εἰς τὸ περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 48 τοῦ ἀναγκαστικοῦ Νόμου 2200 «περὶ Ἱ. Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» προβλεπόμενα πιστοποιητικά, καθ' ὅσον μετὰ ταῦτα θέλομεν προβῆ εἰς τὴν ἀνακήρυξιν τῶν ὑποψηφίων.

Ἁγίου τῆ 2ῃ Σεπτεμβρίου 1960

† Ὁ Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας Γεώργιος

Στερουμένης τῆς ἐνορίας Κερπινῆς τακτικοῦ Ἐφημερίου καλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσιν τὴν θέσιν ταύτην καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα καὶ κανονικὰ προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίης εἰς τὸ περιοδικὸν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ ἀρθροῦ 48 τοῦ ἀναγκαστικοῦ Νόμου 2200 «περὶ Ἱ. Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» προβλεπόμενα πιστοποιητικά, καθ' ὅσον μετὰ ταῦτα θέλομεν προβῆ εἰς τὴν ἀνακήρυξιν τῶν ὑποψηφίων.

Ἁγίου τῆ 6 Σεπτεμβρίου 1960

† Ὁ Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας Γεώργιος

Ἱερά Μητρόπολις Πατρῶν

Στερουμένου τοῦ ἐν Πάτραις Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Διονυσίου κανονικοῦ καὶ νομίμου Διακόνου, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσιν τὴν θέσιν ταύτην, ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίης εἰς ἐναῦθα ἐκδιδουμένην ἐφημερίδα, ὑποβάλωσιν εἰς τὰ Γραφεῖα ἡμῶν σχετικὴν αἴτησιν μετὰ τῶν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων τω.

Ἐν Πάτραις τῆ 5ῃ Σεπτεμβρίου 1960.

† Ὁ Πατρῶν Κωνσταντῖνος

Ἱερά Μητρόπολις Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰ ἀρθρα 46, 47 καὶ 48 τοῦ Α.Ν. 2200/1940 «περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», ὡς ἐτροποποιήθη καὶ διὰ μεταγενεστέρων Νομοθετικῶν Διαταγμάτων, προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πληρωσιν τῆς κενῆς Ἐφημεριακῆς θέσεως τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ «Ἁγίου Ἰωάννου ὁ Θεολόγος» Μοναστηριακίου Βονίτισης, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ Νόμων τοῦ Κράτους προβλεπόμενα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίης προκηρύξεως ἐν τῷ Δελτίῳ «ΕΚΚΛΗΣΙΑ», ὑποβάλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα πιστοποιητικά.

Ἐν Μεσολογγίῳ τῆ 10 Σεπτεμβρίου 1960

† Ὁ Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας Ἱερόθεος

Ἱερά Μητρόπολις Ἄρτης

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰ ἀρθρα 46 καὶ 47 τοῦ Α.Ν. 2200 τοῦ 1940 «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ νόμιμα καὶ κανονικὰ προσόντα, ὅπως, ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρουσίης εἰς τὸ δελτίον «Ἐκκλησία», ὑποβάλωσιν εἰς τὴν Ἱεράν Μητρόπολιν Ἄρτης τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικά, πρὸς κατάληψιν τῆς χηρευούσης θέσεως Ἐφημερίου τοῦ Ἱ. Ἐνορ. Ναοῦ Ἁγίου Γεωργίου Σγάρας.

Ἐν Ἄρτῃ τῆ 12ῃ Σεπτεμβρίου 1960

† Ὁ Ἄρτης Ἰγνάτιο

Ἱερά Μητρόπολις Φλωρίνης, Ἀλμωπίας καὶ Ἐορδαίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τῶν ἀρθρῶν 46 ἔδαφ. 3, 47 ἔδαφ. 2 παράγραφος γ' καὶ δ', καὶ 48 τοῦ Α.Ν. 2.200/1940 «Περί Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἀρθροῦ 2 τοῦ Α.Ν. 807/1945 καὶ τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἀρθροῦ 50 τῆς κωδικοποιηθείσης Ἑνοριακῆς Νομοθεσίας καὶ προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῶν κάτωθι κενῶν Ἐφημεριακῶν θέσεων τῶν Ἱερῶν Ναῶν: 1ον) «Ἁγίου Κωνσταντίνου καὶ Ἐλένης» τῆς Ἑνορίας Ἀμυνταίου, 2) «Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου» τῆς Ἑνορίας Πολυποτάμου-Φλωρίνης, 3) «Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου» τῆς Ἑνορίας Ψαράδων-Πρεσπῶν-Φλωρίνης καὶ 4ον) «Ἁγίου Δημητρίου» τῆς Ἑνορίας Καρυοχωρίου-Ἐορδαίας, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα πρὸς κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω Ἐφημεριακῶν θέσεων, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν εἰς τὰ Γραφεῖα ἡμῶν τὰ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Νόμου ὀριζόμενα δικαιολογητικά των, ἵνα προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν τῶν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν Ἐφημεριακῶν θέσεων.

Ἐν Ἀθήναις τῆ 12η Σεπτεμβρίου 1960

† Ὁ Φλωρίνης, Ἀλμωπίας καὶ Ἐορδαίας Β α σ ί λ ι ο ς

Ἱερά Μητρόπολις Τρίκκης καὶ Σταγῶν

Προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου Ἐφημερίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς ἐφημεριακῆς θέσεως τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοίμησις τῆς Θεοτόκου Πηνεῖδος, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου 2200/40 ἀρθρ. 47 «Περί Ἱ. Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τῶν Α.Ν. 536/45 καὶ 540/45 ὀριζόμενα προσόντα, ἵνα ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ σχετικά πιστοποιητικά.

Ἐν Τρικάλοις τῆ 15η Σεπτεμβρίου 1960

† Ὁ Τρίκκης καὶ Σταγῶν Δ ι ο ν ὺ σ ι ο ς

Ἱερά Μητρόπολις Κορινθίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ 2200/40 «περί Ἱ. Ναῶν καὶ ἐφημερίων» Α.Ν., καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ὀριζόμενα προσόντα νὰ καταλάβωσιν τὴν κενὴν θέσιν τοῦ Ἐφημερίου τοῦ ἐν Σαρανταπήγῳ Ἱ. Ναοῦ Εὐαγγ. τῆς Θεοτόκου, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ σήμερον ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω Νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικά, προκειμένου νὰ ἀνακηρυχθῶσι ὑποψήφιοι ἐφημέριοι τοῦ ὡς ἄνω Ἱ. Ναοῦ.

Ἐν Κορίνθῳ τῆ 15 Σεπτεμβρίου 1960

† Ὁ Κορινθίας Π ρ ο κ ὄ π ι ο ς

Ἱερά Μητρόπολις Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰ ἀρθρα 46, 47 καὶ 48 τοῦ ἀναγκαστικοῦ Νόμου 2200/1940 «Περί Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων» καὶ προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν πλήρωσιν ὑπαρχουσῶν κενῶν θέσεων τακτικῶν ἐφημερίων εἰς τὰς ἀκολουθοῦσας ἐνορίας τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱεράς Μητροπόλεως. 1) Τιμίου Προδρόμου Βρεστοῦ, 2) Ἁγίου Γεωργίου Μάλης, 3) Εἰσ. Θεοτόκου Θεισσῶν, 4) Γεν. Θεοτόκου Κουφοπούλου, 5) Ἁγίου Νικολάου Λυκουδεσίου, 6) Ἁγίου Ἰωάννου Θεολόγου Περιδικονερίου, 7) Ἁγίου Κων/νου καὶ Ἐλένης Ξηροκάμπου, 8) Ἁγίου Πέτρου Ἁγίου Σώστη, 9) Κοιμ. Θεοτόκου Μάτεσι, 10) Τιμίου Προδρόμου Ἄνω Κοπανίτισης, 11) Ἁγίου Νικολάου Ἀμπελιώνης, 12) Ἁγίου Νικολάου Νέδας, προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὀριζόμενα προσόντα πρὸς κατάληψιν τῶν ἐν λόγω ἐφημεριακῶν θέσεων, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ δικαιολογητικά των, προκειμένου νὰ προβῶμεν εἰς τὴν ἀνακήρυξιν αὐτῶν ὡς ὑποψηφίων.

Ἐν Κυπαρισσίᾳ τῆ 16 Σεπτεμβρίου 1960

† Ὁ Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας Σ τ έ φ α ν ο ς

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΠΟΛΙΑΝΗΣ ΚΑΙ ΚΙΛΙΚΙΣΙΟΥ

Ἄρ. Πρ. Δ. Υ.

Ἀθήνησι τῆ 22α Σεπτεμβρίου 1960

ΕΠΙΣΚΟΠΙΚΟΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ

Κ λ η τ ή ρ ι ο ν Ἐ π ί κ ρ ι μ α

Πρὸς τὸν Ἱερέα Ἀθανάσιον Μίχαν
ἀγνώστου διαμονῆς

Καλεῖσαι νὰ ἐμφανισθῆς αὐτοπροσώπως ἐνώπιον τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου τῆ 31η Ὀκτωβρίου ἔ. ἔ. ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ καὶ ὥρα 7η π. μ., ἵνα δικασθῆς ὡς κατηγορούμενος περὶ ἥς κατηγορίας ἀπελογήθης ἐνώπιον τοῦ ἐκτελοῦντος χρέη ἀνακριτοῦ Ἄρχιμ. Θεοφίλου Ζησοπούλου, ἱεροκήρυκος τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱεράς Μητροπόλεως.

Προσεπιδηλοῦμέν σοι, ὅτι ἀν μὴ ἐμφανισθῆς τῆ ὡς ἄνω ἡμέρᾳ τε καὶ ὥρα θέλεις δικασθῆ ἐρήμην.

Ὁ Πρόεδρος τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου

† Ὁ Πολυανῆς καὶ Κιλικισίου Ἰ ω α κ ε ῖ μ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Κ λ η τ ή ρ ι ο ν Ἐ π ί κ ρ ι μ α

Πρὸς τὸν Ἱερομόναχον

Γερμανὸν Κεφαλᾶν
Κληρικὸν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν
ἀγνώστου διαμονῆς

Καλεῖσαι, ὅπως ἐμφανισθῆς ἐνώπιον τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου Θεσσαλονίκης τὴν 1ην Ὀκτωβρίου ἔ. ἔ., ἡμέραν Σάββατον καὶ ὥραν 9 π. μ., ἵνα δικασθῆς ἐπὶ κατηγορίῳν δι' ἃς ἐνηργήθησαν ἔνορκοι ἀνακρίσεις.

Εἰς περίπτωσιν μὴ ἐμφανίσεώς σου θέλεις δικασθῆ ἐρήμην.

Ὁ Προεδρεύων τοῦ Ἐπισκοπικοῦ Δικαστηρίου

† Ὁ Ταλαντίου Σ τ έ φ α ν ο ς

« Ε Κ Κ Λ Η Σ Ι Α »

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐκδιδόμενον κατὰ δεκαπενθήμερον

ΕΠΟΠΤΕΥΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

† Ὁ Ἀθηνῶν ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ

† Ὁ Βεροῖας καὶ Ναούσης ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ

† Ὁ Πατρῶν ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΘΕΟΔΟΣΙΟΣ Κ. ΣΠΕΡΑΝΤΣΑΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Θεοδ. Σπεράντσα, Στύλος καὶ ἐδραῖωμα.

Σεβ. Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης Παντελεήμονος, Ὁ ἱερός Χρυσόστομος πρὸς κληρικούς ἀρχῆς ἐφιεμένους.

Θεοφ. Ἐπισκόπου Θαυμακοῦ Χρυσοστόμου, Τὸ ἔλαιον ἐξ ἐπόψεως τελετουργικῆς.

Πρωτοσ. Χρυσοστόμου Γιαλούρη, Ὑποδείξεις πρὸς Κατηχητάς.

Εὐαγγέλου Δ. Θεοδώρου, Ὑψηλοῦ τοῦ Παν-επιστημίου Ἀθηνῶν, Ἡ Χριστολογία καὶ Σωτηριολογία τῆς Ὀρθοδόξου Λατρείας,

Παρατηρήσεων Στήλη.

Ἐκκλησιαστικά Χρονικά.

Νεκρολογία.

Βιβλιογραφία.

Προκηρύξεις ἐκλογῆς ἱερέων.